

รายงานการวิจัย

การพัฒนาชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ เพื่อเพิ่มทักษะด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต1
The Development of visual art activity program to enhance the
writing skills of yong chidren at the Office of Elementary
Phetchabun region 1.

อติสณา อนันตะอาด
สาขาศิลปกรรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ประจำปีงบประมาณ 2560

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

การพัฒนาชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ เพื่อเพิ่มทักษะด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต1
The Development of visual art activity program to enhance the
writing skills of yong chidren at the Office of Elementary
Phetchabun region 1.

อลิสณา อนันตะอาด

หลักสูตรศิลปศาสตร สาขาศิลปกรรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ทุนอุดหนุนโดยสำนักงานบริหารโครงการวิจัยในอุดมศึกษาและพัฒนา
มหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ งบประมาณ
แผ่นดินที่พิจารณาโดยผ่านความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัย
แห่งชาติประจำปีงบประมาณ 2560

(ง)

สารบัญ

	หน้า	
บทคัดย่อภาษาไทย	(ก)	
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		(ข)
กิตติกรรมประกาศ	(ค)	
สารบัญเรื่อง		(ง)
สารบัญตาราง	(จ)	
บทที่1 บทนำ		1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา		2
วัตถุประสงค์ของการวิจัย		2
วิธีการดำเนินการวิจัย		2
ขอบเขตการศึกษา		3
ตัวแปรในการวิจัย		3
กรอบการวิจัย		4
นิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัย		4
ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย		5
บทที่2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง		6
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียน		6
ความหมายและทฤษฎีของการเขียน		6
ความสำคัญของการเขียน		8
องค์ประกอบของการเขียน		9
การเขียนของเด็กปฐมวัย		10
ความสัมพันธ์การเขียนและทัศนศิลป์		13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียน		15
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมทัศนศิลป์		16
ความหมายทัศนศิลป์		16
ความสำคัญของการเรียนการสอนทัศนศิลป์		19
องค์ประกอบของทัศนศิลป์		21

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
องค์ประกอบของทัศนศิลป์	21
การจัดกิจกรรมทัศนศิลป์	25
บทที่3 วิธีดำเนินการวิจัย	27
การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	27
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	27
การเก็บรวบรวมข้อมูล	31
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	32
บทที่4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
บทที่5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	45
สรุปผลการวิจัย	47
อภิปรายผล	47
ข้อเสนอแนะ	49
บรรณานุกรม	50
ภาคผนวก	52
ภาคผนวก ก	52
ภาคผนวก ข	68
ภาคผนวก ค	72
ประวัติผู้วิจัย	78

(ก)

ชื่องานวิจัย	การพัฒนาชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ เพื่อเพิ่มทักษะด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย โรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต1 The development of visual art activity program to enhance the writing skills of yong children at the Office of Elementary Phetchabun region 1.
ผู้วิจัย	อลิสณา อนันตะอาาด
สาขาวิชา	ศิลปกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ(1)เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมทัศนศิลป์เพื่อเพิ่มทักษะด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย(2)เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือเด็กปฐมวัยโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต1ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่ายแบบจับฉลากแบ่งกลุ่มได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน60คนนำมาแบ่งเป็น2กลุ่มคือกลุ่มทดลองใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์จำนวน30คนและกลุ่มที่ไม่ใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์จำนวน30คนเท่ากัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่(1)ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์จำนวน6ชุด ใช้เวลาในการใช้ชุดกิจกรรม 1โมง สัปดาห์ละ2 ครั้ง รวมเวลาที่ใช้ในการสอน12ชั่วโมง (2)แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนโดยผ่านผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์หาค่าคุณภาพโดยการหาค่าIOCแล้วนำไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง (3)วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าt

ผลการวิจัยพบว่า(1)ด้านประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมทัศนศิลป์เพื่อเพิ่มทักษะด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต1พบว่าชุดกิจกรรมทัศนศิลป์มีประสิทธิภาพการจัดการจัดการเรียนรู้อตามเกณฑ์80/80 (2)ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมทัศนศิลป์กับกลุ่มที่เรียนรู้อย่างปกติมีความต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.05โดยเด็กปฐมวัยกลุ่มที่ใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์มีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนมากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ใช้ชุดกิจกรรม

คำสำคัญ : ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์; ทักษะด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย

Abstract

This research is intended to (1) to improve the Visual arts activity packs to increase the skills of early childhood (2) to compare the skills of early childhood before and after using the Visual arts activities. Samples used in research is early childhood school affiliated offices, District 1 district of phetchabun elementary use to select samples from the population by means of random draw easy group get a sample number of 60 people taken is divided into 2 groups: group a substitution. Try using Visual arts activities number of 30 persons and groups that do not use the Visual arts activity packs the same amount of 30 people. Research tools include: (1) Visual arts activities, number of sets, 6 Pack. Take the time to use the batch activity 1 o'clock 2 times per week, including time spent in teaching 12 hours. (2) test measures the ability to burn through expert analysis by the IOC, and then find the value applied to experiment with samples. (3) data analysis using the percent standard deviation, and t test.

It was found that (1) the efficiency of the Visual arts activity packs to increase the skills of early childhood, schools, government offices, primary education district 1 found that a series of phetchabun Visual arts activities, effective learning activities based on the criterion 80/80 (2), the results of the comparison of the writing of the early childhood early childhood found that the Visual arts activities with a group that usually differ statistically significant at the .05 by early childhood activity Kit Group Visual art with more than write in a group that does not use a set activity.

Keywords: Visual arts activity packs; early children writing skills.

(ค)

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยคำแนะนำจากบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏ
เพชรบูรณ์ และความร่วมมือช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากบุคคลหลายฝ่าย ที่สละเวลาให้คำแนะนำ
คำปรึกษารวมถึงข้อเสนอแนะต่างๆอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้
ขอขอบคุณครูและผู้บริหารโรงเรียนคงขุยและโรงเรียนวังโป่ง ที่ให้ความช่วยเหลือและให้ความร่วมมือ
ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ สถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ที่ให้
คำปรึกษาให้แก่ผู้วิจัย จึงขอขอบพระคุณ มา ณ ที่นี้ด้วย

อลิสณา อนันตะอาด

(จ)

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แผนการจัดกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์	28
2. สรุปผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ เพื่อเพิ่มทักษะด้านการเขียนของนักเรียนปทุมวัย	34
3. คะแนนก่อนใช้ชุดกิจกรรมและหลังการใช้กิจกรรม	35
4. แสดงการหาค่า t และนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบ เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน นักเรียนปทุมวัย จำนวน 30 คน	36
5. แสดงผลคะแนนภาคปฏิบัติของนักเรียนชั้นปทุมวัย จำนวน 30 คน จากการใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ 6 ชุด กิจกรรม	37
6. แสดงคะแนนการทดสอบก่อนเรียนของนักเรียน 30 คน กับกิจกรรม 6 กิจกรรม มีข้อทดสอบกิจกรรมละ 5 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน รวมคะแนนเต็ม 5 คะแนน	39
7. แสดงผลคะแนนการทดสอบหลังเรียนของนักเรียน 30 คน กับกิจกรรม 6 กิจกรรม มีข้อทดสอบกิจกรรมละ 5 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน รวมคะแนนเต็ม 5 คะแนน	41
8. คะแนนทดสอบนักเรียนระดับปทุมวัย ที่ไม่ใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์	43

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เด็กปฐมวัยถือว่าเป็นช่วงวัยเริ่มต้นของชีวิตมนุษย์คือ ระยะ 5 ปีแรกของคนเรา ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับในตอนต้น ๆ ของชีวิตจะมีอิทธิพลต่อชีวิตของคนเราตลอดจนถึงวาระสุดท้าย เขาเชื่อว่าการอบรมเลี้ยงดูในระยะปฐมวัยนั้นจะมีผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กในอนาคต ช่วงปฐมวัยเป็นช่วงที่สำคัญที่สุดของชีวิตมนุษย์ เพราะเป็นช่วงที่พัฒนาการทุกด้านเจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา การพัฒนาเด็กในช่วงวัยนี้จะเป็นการวางพื้นฐานทางด้านจิตใจ อุปนิสัยและความสามารถ ซึ่งจะมีผลต่อไปในอนาคตของเด็กและของชาติในที่สุด เป็นช่วงวัยที่สำคัญต่อการเรียนรู้ ในทุกด้านทั้งเรื่อง สิ่งแวดล้อม สังคมและการเรียนรู้ เด็กปฐมวัยมีความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้การสื่อสารเพื่อปรับตัวเข้ากับสังคม การสื่อสารถือว่าเป็นทักษะที่สำคัญในการดำรงชีวิตต้องอาศัยทักษะทางด้าน การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ไปพร้อมกัน ในช่วงปฐมวัย ในช่วงอายุ 5-6 ปี เด็กจะมีการเจริญเติบโตในเรื่องของร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา เป็นช่วงวัยแห่งการพัฒนาทักษะในด้านต่างๆ ให้กับเด็ก

การเขียนเป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญในการสื่อสารเพื่อถ่ายทอดความเข้าใจในการสื่อสาร การเขียนเป็นการพัฒนาการทางภาษาที่มีความสำคัญไม่แตกต่างจากการฟัง พูด และอ่าน จุดมุ่งหมายของการเขียนในเด็กปฐมวัยเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนจากขั้นง่าย ๆ ไปสู่ขั้นที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น เด็กต้องการประสบการณ์ในการเขียนตั้งแต่การทำเครื่องหมาย การทดลองเขียนคำ การเขียนประโยค เพื่อที่จะได้เกิดสิ่งที่ค้นพบว่าเครื่องหมายต่างๆ ที่เด็กได้ทดลองนั้นมีความหมายสำหรับตนเองการเขียนเป็นทักษะที่มีความยุ่งยากเพราะต้องใช้ความคิดความรู้สึก ประสบการณ์และความสามารถเฉพาะตัวของเด็กแต่ละคนฉะนั้นรอยขีดๆ เขียนๆ ซึ่งอาจจะเขียนอย่างมีความหมายและไม่มีความหมายตามความเป็นจริงหรือไม่นั้นจะเป็นการพัฒนาการเขียนเป็นขั้นๆ ไป ซึ่งโดยความเป็นจริงแล้วการพัฒนาการเขียนเริ่มจากการจับปากกาหรือดินสอลากไปบนกระดาษ แล้วสามารถบอกได้ว่ารอยขีดเขียนต่างๆ ที่ปรากฏในกระดาษนั้นคืออะไร ตลอดจนเด็กสามารถเชื่อมโยงเป็นเรื่องราวได้อย่างไรบ้างและให้ตระหนักอยู่ตลอดเวลาว่าการเขียนของเด็กปฐมวัย คือ การที่เด็กขีดเขียนถ่ายทอดเรื่องราวความคิดออกมาอย่างมีความหมาย เด็กสามารถบอกได้ว่าเขาเขียนอะไรการเขียนของเด็กไม่เน้นความสวยงามหรือถูกต้องตามหลักการเขียนแต่การเขียนในเด็กปฐมวัยจะเป็นไปตามพัฒนาการและความสามารถเฉพาะของเด็กแต่ละคน การพัฒนาการเขียนนั้นต้องใช้ความสัมพันธ์ระหว่างตากับกล้ามเนื้อ การเขียนต้องอาศัยตามอง และอาศัย

กล้ามเนื้อมือในการเขียนสิ่งที่มอง นอกจากนั้นการเขียนมีการเชื่อมโยงความสัมพันธ์และต่อเนื่องกัน สติปัญญาหรือสมองจะต้องทำหน้าที่นี้ ดังนั้นผู้ปกครอง ครูผู้สอนมีความสำคัญในการช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาทักษะด้านอื่นต่อไป กิจกรรมทัศนศิลป์เป็นการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับศิลปะซึ่งเป็นการส่งเสริมให้มีอิสระความคิดสร้างสรรค์ นอกจากนี้ยังเป็นการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ กล้ามเนื้อมัดเล็ก และความสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา เสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเส้น รูปร่าง รูปทรง สี ซึ่งเป็นขั้นเตรียมความพร้อมในการเขียนต่อไปเนื่องจากมีความเชื่อมโยงในการใช้ทักษะเพื่อเพิ่มความสามารถในการเขียนของเด็กปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์เป็นเครื่องมือในการช่วยเพิ่มความสามารถด้านการเขียนเมื่อเด็กปฐมวัยทำกิจกรรมทัศนศิลป์จะได้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะจากจินตนาการและเรียนรู้การเชื่อมโยงการเขียนจากการมองเห็นและความคิดในจิตสำนึก กิจกรรมอย่างหนึ่งทางทัศนศิลป์ของเด็กที่จะนำเด็กไปสู่การแสดงออกทางความคิด ความคิดทั้งหมดย่อมมีความหมายสำหรับเด็ก และเป็นวิถีทางการเรียนรู้ทางหนึ่งซึ่งได้รับรู้การสังเกต และทำความเข้าใจสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว ในปัจจุบันพบว่าเกิดปัญหานักเรียนชั้นประถมศึกษาเมื่อเรียนจบในชั้นประถมศึกษาปีที่6 แต่ยังไม่สามารถอ่านหนังสือออกและเขียนได้ เนื่องจากขาดทักษะความรู้ความเข้าใจ

ดังนั้นจากความสำคัญของการเขียนและปัญหาทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาว่าการจัดกิจกรรมการทัศนศิลป์ทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สามารถทำให้เด็กเกิดความรู้ทางจากการทำกิจกรรมศิลปะเชื่อมโยงกับทักษะการเขียนตลอดจนมีการพัฒนาด้านสติปัญญาในเรื่องของความคิดและความเข้าใจเหตุผลอย่างง่ายจากการทำกิจกรรมทัศนศิลป์ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางสำหรับครูผู้บริหาร ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในการจัดและพัฒนารูปแบบของกิจกรรมทัศนศิลป์สำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.1.1 เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ ในการเพิ่มทักษะด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย
- 1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ ของกลุ่มที่ใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์และกลุ่มที่ไม่ใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์

1.3 วิธีการดำเนินการวิจัย

- 1.3.1 ดำรวจพื้นที่เพื่อคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรนักเรียนชั้นปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต1 ,ศึกษาเอกสารข้อมูล งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.3.2 ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ได้แก่ โรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1 พร้อมสัมภาษณ์ครูผู้สอนในรายวิชาทัศนศิลป์นักเรียนชั้นปฐมวัย

1.3.3 จัดเวทีประชุมเพื่อประมวลผลเพื่อวางแผนดำเนินงานวิจัยเพื่อสร้างชุดกิจกรรมทัศนศิลป์เพื่อเสริมสร้างความสามารถเพื่อเพิ่มทักษะด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย

1.3.4 สร้างชุดกิจกรรมทัศนศิลป์เพื่อนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำข้อมูลไปพัฒนาชุดกิจกรรม

ทัศนศิลป์ให้เกิดทักษะด้านการเขียน นำชุดกิจกรรมปริศนาผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและประสิทธิภาพชุดกิจกรรม

1.3.5 ผู้วิจัยนำชุดกิจกรรมที่ได้ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญนำมาใช้กับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นปฐมวัยโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1 ใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรได้จากการสุ่มแบบง่ายแบบจับฉลากแบ่งกลุ่มมาทำการศึกษารายงาน 60 คน ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มทดลองด้วยชุดกิจกรรมทัศนศิลป์จำนวน 30 คน กับกลุ่มที่เรียนแบบปกติจำนวน 30 คน

1.3.6 นำผลการจัดกิจกรรมมาวิเคราะห์ผลการวิจัย สรุปผลและจัดทำเป็นเอกสาร เขียนรายงานการวิจัย

1.4 ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตทั่วไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นนักเรียนปฐมวัยโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1 ใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรได้จากการสุ่มแบบง่ายแบบจับฉลากแบ่งกลุ่มมาทำการศึกษารายงาน 60 คน ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มทดลองด้วยชุดกิจกรรมทัศนศิลป์จำนวน 30 คน กับกลุ่มที่เรียนแบบปกติจำนวน 30 คน เท่าๆกัน

1.5 ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรต้น คือ ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์

ตัวแปรตาม คือ ทักษะด้านการเขียน

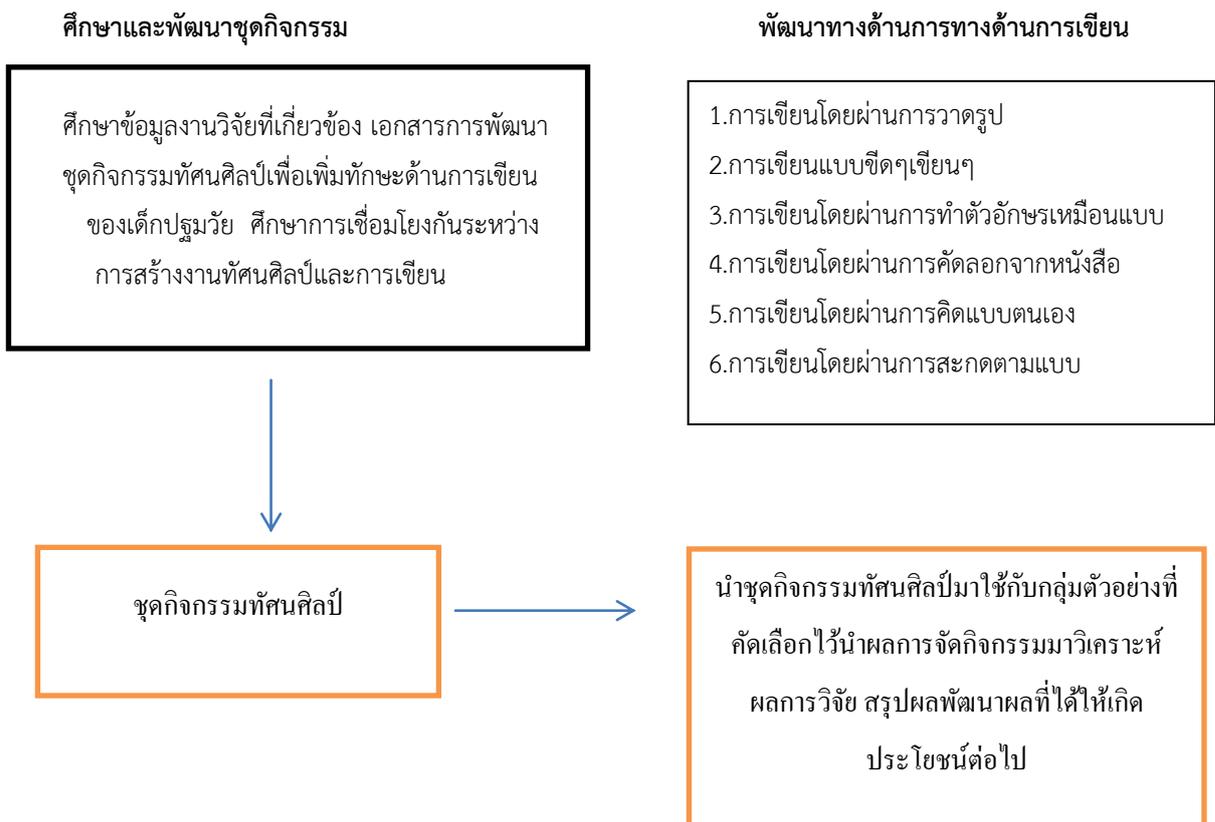
1.6 สมมติฐานในการวิจัย

หลังจากที่เด็กได้รับชุดกิจกรรมทัศนศิลป์แล้ว เด็กจะมีการพัฒนาทางทักษะด้านการเขียนที่ดีกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ มีสมมติฐานดังนี้

1. หลังเด็ก ได้ปฏิบัติใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ เด็กมีทักษะการเขียนมากขึ้นกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรม
2. คะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเขียน ของเด็กกลุ่มที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยที่สูงกว่ากลุ่มปกติที่ไม่ได้ใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์

1.7 กรอบการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและได้นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดโครงการวิจัย ดังนี้

1.8 นิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัย

1.8.1 ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ หมายถึง กิจกรรมในรูปแบบของงานทัศนศิลป์เป็นกระบวนการถ่ายทอดผลงานทางศิลปะ การทำงานศิลปะอย่างมีจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ มีระบบ

ระเบียบเป็นขั้นเป็นตอน การสร้างสรรค์งานอย่างมีประสิทธิภาพสวยงามได้แก่การวาดรูป ระบาย สี การพิมพ์ภาพ การปั้น

1.8.2 ทักษะด้านการเขียน หมายถึง การเขียนของเด็กปฐมวัยที่ถ่ายทอดความคิดผ่านการเขียน โดยมีระดับขั้นของการเขียนเริ่มจากขั้นขีดเขียน การเขียน โดยผ่านการทำตัวอักษรเหมือนแบบ การเขียน โดยผ่านการคัดลอกจากหนังสือ การเขียน โดยผ่านการคิดแบบตนเอง การเขียน โดยผ่านการสะกดตามแบบ

1.8.3 เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กในวัยตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 8 ปี จัดได้ว่าเป็นระยะที่สำคัญที่สุดของชีวิต ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม บุคลิกภาพ โดยเฉพาะด้านสติปัญญา จะเจริญมากที่สุด ในช่วงนี้ และพัฒนาการใด ๆ ในวัยนี้จะเป็นพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อพัฒนาการในช่วงอื่น ๆ

1.9 ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย

1.9.1 การศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมทัศนศิลป์สร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมทักษะและความคิดสร้างสรรค์ของเด็กและความสามารถในการเขียน ได้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ ที่เหมาะสมสำหรับเด็กระดับปฐมวัย อันเป็นพื้นฐานสำคัญให้แก่ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้ใช้เป็นแนวทางในการเลือกจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับระดับพัฒนาการและความสนใจของเด็กปฐมวัย ให้ดียิ่งขึ้นอย่างเหมาะสมต่อไป

1.9.2 องค์ความรู้จากงานวิจัยครั้งนี้มีกลุ่มเป้าหมายคือสถานศึกษาประถมศึกษาและโรงเรียนที่มีการจัดการสอนในระดับปฐมวัย หน่วยงานรัฐ ประกอบด้วยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต1

1.9.3 เผยแพร่ ให้ความรู้ด้านการศึกษาที่เป็นประโยชน์ และช่วยแก้ไขปัญหาทางการศึกษา และ สังคม ในท้องถิ่นจังหวัดเพชรบูรณ์ เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อส่งเสริมแก้ปัญหาการเรียนรู้ทัศนศิลป์ ได้ชุดการเรียนรู้ทัศนศิลป์เผยแพร่สู่กลุ่มเป้าหมายโดยการจัดเวทีการประชุมอบรมให้ความรู้แก่ครูผู้สอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสอนนักเรียนระดับปฐมวัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำมาเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียน

- 1.1 ความหมายและทฤษฎีของการเขียน
- 1.2 ความสำคัญของการเขียน
- 1.3 องค์ประกอบของการเขียน
- 1.4 การเขียนของเด็กปฐมวัย
- 1.5 ความสัมพันธ์การเขียนและทัศนศิลป์
- 1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียน

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมทัศนศิลป์

- 2.1 ความหมายทัศนศิลป์
- 2.2 ความสำคัญของการเรียนการสอนทัศนศิลป์
- 2.3 องค์ประกอบของทัศนศิลป์
- 2.4 การจัดกิจกรรมทัศนศิลป์

1.เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียน

1.1 ทฤษฎีของการเขียน

ราชบัณฑิตยสถานนิยามว่า การเขียน คือ “ขีดให้เป็นตัวหนังสือหรือเลข, ขีดให้เป็นเส้นหรือรูปต่าง ๆ, วาดแต่งหนังสือ” การเขียนเป็นการแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก และความต้องการ ของผู้ส่งสารออกไปเป็นลาบลักษณ์อักษร เพื่อให้ผู้รับสาร สามารถอ่านเข้าใจ ได้รับทราบความรู้, ความคิด, ความรู้สึก และความต้องการเหล่านั้น การถ่ายทอดโดยวิธีบอกเล่าปากต่อปาก หรือที่เรียกว่า “มุขปาฐะ” อาจทำให้สารตกหล่นหรือคลาดเคลื่อนได้ง่าย ลายลักษณ์อักษรหรือที่ตัวหนังสือที่แท้จริงคือเครื่องหมายที่ใช้แทนคำพูดนั่นเองความสำคัญและประโยชน์ของการเขียนสื่อความมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพราะเป็นวิธีการสื่อสารและมีประโยชน์เนื่องด้วยเป็นการถ่ายทอด ความรู้ ความคิด ความรู้สึกต่างๆ ของผู้เขียนเป็นหลัก และนอกจากนั้น การเขียนยังเป็นเครื่องมือในการที่จะวัดความเจริญของอารยธรรมของมนุษย์ในแต่ละยุคสมัยด้วย รวมทั้งถ่ายทอดภาพในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตที่เป็นการจินตนาการได้อีกด้วย สร้างความรัก ความเข้าใจ ข้อตกลงแนวปฏิบัติเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคม

การเขียนเป็นสิ่งจำเป็นในสังคม เป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นอยู่เสมอตั้งแต่การเขียนจึงเป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นเครื่องมือที่จะใช้บันทึกหรือถ่ายทอดเรื่องราวต่าง ๆ ทั้งสำหรับตนเองและผู้อื่นและยังเป็นทักษะที่จะต้องอาศัยความรู้ทักษะการฟัง การพูด และการอ่าน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เขียนมีความรู้ มีข้อมูล และประสบการณ์เพียงพอ ทักษะการเขียนเป็นการสื่อความหมายเน้นการถ่ายทอดความคิดของตนออกมาให้ผู้อื่นรับรู้ฉะนั้นทักษะการเขียนเป็นทักษะที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการคิด เป็นกลวิธีหนึ่งในการสื่อสารระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านมีลักษณะแตกต่างกันออกไปจากการสื่อสาร โดยการพูดและการอ่าน การเขียนเป็นทักษะที่ต้องระมัดระวังในการใช้ภาษามากกว่าทักษะอื่นๆ เนื่องจากสิ่งที่เขียนปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษร ผู้เขียนควรศึกษาเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเรื่องการเขียนเพื่อสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ (2556, น. 49-50) การเขียนเป็นเครื่องมือถ่ายทอดทางวัฒนธรรมที่สำคัญมากเพราะการเขียนเป็นหลักฐานที่ช่วยให้คนรุ่นหลังทราบความเป็นมาของอดีตจนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้การเขียนยังมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับทักษะการฟังการพูด และการอ่านตามปกติคนที่ฟังมาก อ่านมาก และพูดดี ย่อมเขียนได้ดี ดังนั้นจึงควรมีการส่งเสริมทักษะการเขียนเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาทักษะทาง ภาษาไทยและเพื่อรักษามรดกทางวัฒนธรรมสืบไป

อรรัตน์ รัตนสกุล (2545:8) กล่าวว่า การเขียน คือ การถ่ายทอดความรู้ ความคิดจินตนาการและประสบการณ์ต่างๆของผู้เขียนออกมาโดยใช้สัญลักษณ์หรือตัวอักษรได้ถูกต้องและชัดเจนเพื่อสื่อความหมายให้เป็นที่เข้าใจตรงกันระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน

หรรษา นิลวิเชียร (2553 : 232-233) ได้กล่าวถึง การเขียนเด็กจะพัฒนาความสามารถในการเขียนจากขั้นง่าย ๆ ไปสู่ขั้นที่ซับซ้อนขึ้นทั้งนี้เพื่อแสดงออกถึงความประทับใจของตนเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้หรือเพื่อสนองสิ่งบันเทิงเด็กต้องการประสบการณ์การทำเครื่องหมายและการทดลองเขียนคำเขียนประโยคเพื่อจะใดเกิดการค้นพบว่าเครื่องหมายเหล่านั้นมีความหมายนอกจากนี้

นิตยา ประพุดติกิจ (2558 : 161-177) กล่าวว่า การเขียน (Writing) การ เขียนของเด็กที่มีอายุน้อยกว่า 6 ปี เป็นการเขียนในลักษณะการจับปากกาหรือดินสอแล้วลากไปลากมาในกระดาษและเด็กสามารถบอกได้ว่าสิ่งนั้นคืออะไร และสามารถเชื่อมโยงเป็นเรื่องราวได้ การสื่อสารการแสดง ความคิด ความรู้สึกออกมาอย่างมีความหมาย ดังนั้น การเขียนและการอ่านจะดำเนินไปพร้อมกัน เนื่องจากการเป็นนักเขียนที่ดีได้นั้น ต้องอาศัยการอ่านที่แตกฉานในเรื่องนั้นๆ สอนการฝึกฝนให้เด็กเขียนหนังสือให้ได้นั้นครูต้องตระหนักว่าการฝึกเขียนที่ให้ลอกเลียนแบบโดย เด็กไม่ได้ใช้ ความคิด แต่เป็นการฝึกกล้ามเนื้อหรือฝึกเฉพาะความสวยงามของลายมือเท่านั้นแตกต่างกันโดยสิ้นเชิงกับการเขียนที่มาจากความคิดซึ่งเกิดจากการฝึกคิดและถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นภาษา สัญลักษณ์ คือตัวอักษรอย่างธรรมชาติจากการได้ฟังมามากได้อ่านมามากจนสามารถถ่ายทอดเองได้และมาฝึกฝนความถูกต้อง

สวยงามภายหลังการเขียน คือทักษะการใช้ภาษาชนิดหนึ่ง เป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด จินตนาการ ประสบการณ์ต่างๆ รวมทั้งอารมณ์และความรู้สึกกับข่าวสาร เป็นการสื่อสารหรือสื่อความหมายโดยมีตัวหนังสือตลอดจนเครื่องหมายต่างๆ เป็นสัญลักษณ์แทนถ้อยคำในภาษาพูด เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ตามความมุ่งหมายของผู้เขียน การเขียนจึงเป็นทักษะที่มีหลักฐานถาวรปรากฏอยู่ยาวนาน และการเขียนจะเกิดผลดีหรือผลเสียนั้น ขึ้นอยู่กับคุณภาพของเนื้อหาและกลวิธีการเขียนของผู้เขียน”

สรุปได้ว่าการเขียน หมายถึงการเขียนเป็นการขุด ขีด ด้วยวัตถุการเขียนเป็น การถ่ายทอดความรู้ ความรู้สึกนึกคิด เรื่องราว ตลอดจนประสบการณ์ต่างๆ ไปสู่ผู้อื่นโดยใช้ตัวอักษรเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอด การเขียนเป็นวิธีการสื่อสารที่สำคัญในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด และประสบการณ์ เพื่อสื่อไปยังผู้รับได้อย่างกว้างไกล นอกจากนั้นการเขียนยังมีคุณค่าในการบันทึกเป็นข้อมูลหลักฐานให้ศึกษาได้ยาวนาน

1.2 ความสำคัญของการเขียน

ในอดีต การเขียนเป็นการเรียนวิธีการใช้ภาษาเขียนที่สละสลวย เพื่อใช้ในการจูงใจผู้อ่าน การเขียนจึงมุ่งเน้นที่งานเขียนในด้านความถูกต้องในการใช้ถ้อยคำภาษาและการเรียบเรียงเนื้อหาอย่างถูกต้องละเมียดละไม แต่ภายหลังมีแนวคิดใหม่เกี่ยวกับการเขียนเพิ่มขึ้นเช่นแนวความคิดที่ว่า การเขียนมิใช่เป็นเพียงการบันทึกคำพูดเป็นลายลักษณ์อักษรเท่านั้น แต่เป็นการสะท้อนความคิดในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งอยู่ภายในของแต่ละบุคคลแล้วถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร แนวความคิดนี้มุ่งเน้นที่จุดมุ่งหมายของการเขียน ซึ่งได้แก่การสื่อความคิดความเห็นของผู้เขียนให้ผู้อื่นทราบ และแนวความคิดว่าการเขียนมิได้เป็นเพียงวิธีการสื่อสารเท่านั้น แต่เป็นกระบวนการที่ต้องใช้ความคิดสติปัญญา ทั้งในด้านการคิดค้นเรื่องราวที่จะนำมาเขียนและการจัดรูปแบบการนำเสนองานเขียนนั้น แนวความคิดเกี่ยวกับการเขียนจึงเปลี่ยนไปเป็นการมุ่งเน้นที่กระบวนการเขียน ทักษะการเขียนเป็นทักษะการสื่อสารที่มีบทบาทเพื่อการส่งสารเป็นหลัก มีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้โดยทั่วไป ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษา นักเรียน นักศึกษาจะต้องได้รับการพัฒนาความสามารถ

ทางการเขียนจนถึงขั้นที่เรียกได้ว่า มีทักษะในการเขียน อย่างจริงจัง สม่าเสมอและต่อเนื่อง กระบวนการเรียนการสอนผู้เรียนจะได้รับมอบหมายงานอันเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนการสอนจากอาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชา ซึ่งล้วนต้องใช้ความรู้ความสามารถในทางการเขียนมากมาย อาทิ การเขียนตอบคำถามต่าง ๆ ทำยคาบเรียนหรือเป็นการบ้าน การเขียนตอบแบบทดสอบอัตนัย การเขียนเรียงความ การเขียนบทความ บันทึกการเรียนรู้อุ่ความ สรุปความ ขยายความ งานเขียนประเภทอื่น ๆ ตามลักษณะเฉพาะของแต่ละสาขาวิชานอกจากนี้แล้วการเขียนยังใช้เป็นแบบฝึกหัด แบบทดสอบเพื่อการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน อีกด้วย การฝึกฝนให้เกิดพัฒนาการด้านการเขียนได้นั้น

นักศึกษาควรมีความรู้ ความเข้าใจตลอดจนความตระหนักถึงความรู้อื่น ๆ อันเป็นพื้นฐานสำคัญของการเขียนเสียก่อนเพราะจะทำให้การพัฒนาการเขียนเป็นไปได้ด้วยดีมีประสิทธิภาพ

สนิท ตั้งทวี (2529: 118) ได้สรุปความสำคัญของการเขียนไว้ดังนี้

1. เป็นเครื่องแสดงออกทางความรู้ ความคิดและความรู้สึกของมนุษย์
2. เป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดความเจริญของมนุษย์
3. เป็นเครื่องมือสื่อสารในอดีต ปัจจุบันและอนาคต
4. เป็นเครื่องมือโฆษณาของมนุษย์เช่น ความรัก ความเข้าใจ
5. เป็นเครื่องมือสำคัญทางวัฒนธรรมที่ถ่ายทอดมรดกทางค่านิยมของมนุษย์
6. เป็นสื่อที่ช่วยแพร่กระจายความรู้ ความคิดให้กว้างไกล
7. เป็นสื่อกลางที่ให้ความรู้ ความคิด และความเพลิดเพลินแก่คนทุกเพศทุกวัย
8. เป็นบันทึกทางสังคมที่ประโยชน์ แก่คนรุ่นปัจจุบันและอนาคต
9. เป็นงานอาชีพที่สำคัญอย่างหนึ่งในปัจจุบัน

นฤมล เขียบแหลม (2545: 22) กล่าวว่า การเขียนมีความสำคัญคือ เป็นวิธีการสื่อสารอย่างหนึ่งที่เขาเขียนส่งถึงผู้รับ โดยที่การเขียนนั้นสามารถแสดงให้เห็นถึงความรู้สึก อารมณ์สุนทรีย์ ความต้องการ กฎมโนธรรมและประสบการณ์ของผู้เขียนการเขียนสามารถเก็บไว้ได้นานและถือเป็นเครื่องมือถ่ายทอดวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง

เรวดี อาษานาม (2537 : 151) ได้สรุปความสำคัญของการเขียนไว้ ดังนี้ คือเด็กที่มีความสามารถในการอ่านและประสบความสำเร็จในการเขียนมาก จะมีจินตนาการในการใช้ภาษาได้ดีเพราะได้มีโอกาสเรียนรู้แนวทางการใช้คำต่างๆ จากสำนวนภาษาในหนังสือต่างๆ ที่อ่านพบ โดยปกติครูมักสอนให้เด็กอ่านได้ก่อนจึงให้เขียนคำที่ตนอ่านได้แต่ทักษะในการเขียนเป็นทักษะที่สลับซับซ้อนกว่าทักษะอื่น เด็กจึงจำเป็นต้องมีความพร้อมโดยฝึกทักษะการฟัง การพูด และการอ่านได้ก่อนแล้วจึงเริ่มทักษะการเขียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 มุ่งเน้นทักษะพื้นฐานในการเขียนและช่วยผู้เขียนด้วยความสนุกสนาน ไม่เบื่อโดยจัดกิจกรรมต่างๆ ให้ฝึกจากง่ายไปหายากและให้สัมพันธ์กับการพูดและอ่าน

1.3 องค์ประกอบของการเขียน

นฤมล เขียบแหลม (2545: 24) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของการเขียนมี 4 ประการ ที่ครูต้องยึดหลักและคำนึงถึงเสมอ ก่อนที่จะวางแนวทางในการสอนเขียนและนอกเหนือจากนี้ยังมี ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนเพื่อพัฒนาการเขียนให้กับเด็กอีกก็คือปัจจัยที่เกี่ยวกับค่านิยมของ เด็ก เช่น อวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการเขียน ไคแก กล้ามเนื้อมือ ประสาทตา ความสัมพันธ์ระหว่างตา กับความสนใจ ความสามารถในการเชื่อมโยงความคิด และสัญลักษณ์ให้สัมพันธ์กับปัจจัยที่ เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม

รอบตัวเด็ก เช่น สภาพครอบครัว โรงเรียน ซึ่งประกอบไปด้วยครูที่เป็น ต้นแบบในการเขียนหรือ เทคนิควิธีการสอนเขียน เป็นต้น การเขียนมีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการคือ

1. ผู้เขียนหรือผู้ส่งสาร ผู้เขียนเป็นจุดกำเนิดที่ทำให้เกิดงานเขียนขึ้น ลักษณะต่างๆของผู้เขียนที่ช่วยให้งานเขียนได้แก่ ความรู้การแสดงความคิดเห็น ความสามารถในการใช้ภาษาลำดับความสำคัญ ลักษณะทางการเขียนที่ส่งผลไปถึงลายมือของผู้เขียน และควมมีมารยาทในการเขียน

2. ภาษา ภาษาที่ใช้ในการเขียนมี 3 ระดับ คือ ภาษาพูด ภาษากึ่งแบบแผน และภาษาที่มีแบบแผน สามารถสอนผู้เขียนภาษาได้ทั้ง 3 ระดับ แต่ความสำคัญอยู่ที่การเลือกใช้ภาษาอย่างเหมาะสมกับกาลเทศะบุคคล จุดมุ่งหมายสถานที่ เวลาและสถานการณ์สิ่งแวดล้อม

3. เครื่องมือ เครื่องมือที่ทำให้เกิดสาร คือ เครื่องเขียน เช่น ดินสอ ปากกา กระดาษหรืออื่นๆ ที่ใช้แทนกันได้ และตัวอักษรที่อาจจะเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ลายมือ ถ้าลายมือสะอาดเรียบร้อย ถูกต้องและชัดเจน ถือว่าเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ

4. ผู้อ่าน ผู้อ่านเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ที่ผู้เขียนต้องคำนึงถึง เพราะเป้าหมายสำคัญของการเขียนคือ มุ่งให้ผู้อ่านเกิดการรับรู้และเข้าใจในสิ่งที่สื่อสารออกไป ดังนั้นผู้เขียนจึงจำเป็นต้องเลือกเนื้อหา ภาษาวิธีเขียน รูปแบบการเขียนให้เหมาะสม และสอดคล้องกับผู้อ่านทำให้การสื่อสารเกิดประสิทธิภาพ

1.4 การเขียนของเด็กปฐมวัย

ดาร์เร็น อูทซ์พัคซ์ (2554) การเขียนเป็นการพัฒนาการทางภาษาที่มีความสำคัญไม่แตกต่างจากการฟัง พูด และอ่าน จุดมุ่งหมายของการเขียนในเด็กปฐมวัยเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนจากขั้นง่าย ๆ ไปสู่ขั้นที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น เด็กต้องการประสบการณ์ในการเขียนตั้งแต่การทำเครื่องหมาย การทดลองเขียนคำ การเขียนประโยค เพื่อที่จะได้เกิดสิ่งที่ค้นพบว่าเครื่องหมายต่างๆ ที่เด็กได้ทดลองนั้นมีความหมายสำหรับตนเอง การเขียนเป็นทักษะที่มีความยุ่งยาก เพราะต้องใช้ความคิด ความรู้สึก ประสบการณ์และความสามารถเฉพาะตัวของเด็กแต่ละคน ฉะนั้นร่อยขีดๆ เขียนๆ ซึ่งอาจจะเขียนอย่างมีความหมายและไม่มีความหมายตามความเป็นจริงหรือไม่นั้นจะเป็นการพัฒนาด้านการเขียนเป็นขั้นๆ ไป ซึ่งโดยความเป็นจริงแล้วการพัฒนาการเขียนเริ่มจากการจับปากกาหรือดินสอลากไปบนกระดาษ แล้วสามารถบอกได้ว่ารอยขีดเขียนต่างๆ ที่ปรากฏในกระดาษนั้นคืออะไร ตลอดจนเด็กสามารถเชื่อมโยงเป็นเรื่องราวได้อย่างไรบ้างและให้ตระหนักอยู่ตลอดเวลาว่าการเขียนของเด็กปฐมวัยคือ การที่เด็กขีดเขียนถ่ายทอดเรื่องราวความคิดออกมาอย่างมีความหมาย เด็กสามารถบอกได้ว่าเขาเขียนอะไร การเขียนของเด็กไม่เน้นความสวยงามหรือถูกต้องตามหลักการเขียน แต่การเขียนในเด็กปฐมวัยจะเป็นไปตามพัฒนาการและความสามารถเฉพาะของเด็กแต่ละคน ประเด็นตรงนี้ผู้ใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับเด็กทุกฝ่ายจะต้องมีความรู้ความเข้าใจและนำไปปฏิบัติ อย่างบังคับให้เด็กเขียนในขณะที่

เด็กยังไม่พร้อมที่จะเขียน และบังคับให้เด็กเขียนตามรูปแบบที่ผู้ใหญ่ต้องการ ฉะนั้นการพัฒนากการเขียนในเด็กปฐมวัยมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนที่จะต้องคำนึงดังนี้

1. อวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการเขียน การเขียนเป็นทักษะที่ต้องใช้อวัยวะของร่างกายหลายอย่าง ประกอบกันดังนี้คือ มือ การพัฒนากล้ามเนื้อมือมีส่วนสำคัญในการเขียน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนากล้ามเนื้อมือให้แข็งแรง ตา การเขียนมีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องใช้อย่างระมัดระวังในการดูขณะเขียน การมองภาพของตัวสัญลักษณ์ต่างๆ ตาจึงสำคัญเป็นอย่างยิ่งความสัมพันธ์ระหว่างตากับกล้ามเนื้อ การเขียนต้องอาศัยตามอง และอาศัยกล้ามเนื้อในการเขียนสิ่งที่มอง

2. สมอหรือสติปัญญา การเขียนเป็นพัฒนาการที่อาศัยสติปัญญาเป็นปัจจัยสำคัญ และมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเขียน เพราะสมอจะต้องทำหน้าที่ในการรับรู้และจำสิ่งต่างๆ ซึ่งได้แก่การสังเกตสิ่งที่เขียน การเห็นความสัมพันธ์ของเรื่องที่เขียน การลำดับความคิด การจำลักษณะของตัวอักษร คำประโยค และข้อความนอกจากนั้นการเขียนมีการเชื่อมโยง ความสัมพันธ์และต่อเนื่องกัน สติปัญญาหรือสมอจะต้องทำหน้าที่นี้

3. สิ่งแวดล้อม การเขียนเป็นทักษะที่ต้องอาศัยประสบการณ์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นทักษะทางการฟัง พูด อ่าน และเขียนต้องมีสิ่งแวดล้อมทั้งทางบ้าน ทางโรงเรียน ตลอดจนสังคม ซึ่งเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกันและมีบทบาทต่อการพัฒนาทักษะการเขียนสิ่งที่กล่าวข้างต้นเป็นการกล่าวถึงความหมายและปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเขียนของเด็กปฐมวัย จึงเป็นข้อควรคำนึงในการพัฒนากการเขียนของเด็กเล็กๆคือ อย่าพัฒนาการเขียนของเด็กโดยการใช้ประสบการณ์เดิมๆ ที่ผู้ใหญ่ได้รับเท่านั้น ยังมีความรู้อีกมากที่จะต้องนำมาใช้อย่างต่อเนื่องและพัฒนาอยู่ตลอดเวลา

ประไพ แสงดา (2545:12-18) การพัฒนากการเขียนของเด็กนอกจากต้องเป็นไปตามวัย พัฒนาการและวุฒิภาวะของเด็กแล้ว ครูเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ การเขียนคำต่างๆ อย่างถูกต้องและมีความหมาย การสื่อสารมีบทบาทต่อมนุษย์มากโดยเฉพาะในยุคของโลกปัจจุบัน คนสร้างสรรค์ใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการสื่อสารทำให้คนทั่วโลกใกล้ชิดกัน รับข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว ผู้ที่มีความสามารถจะสามารถพัฒนาและสร้างการเรียนรู้จากสื่อสารสนเทศได้ไวกว่าการพัฒนาการศึกษาจึงเป็นความสำคัญมาก โดยเฉพาะกับเด็กปฐมวัยการพัฒนาภาษาของเด็ก : เด็กสามารถพัฒนาภาษาได้จากการเรียนรู้ทางตรงและทางอ้อม เด็กส่วนใหญ่มักมีการพัฒนาภาษาอย่างต่อเนื่องโดยไม่มีช่องว่างระหว่างระยะใดระยะหนึ่ง และมีทิศทางของแต่ละคน พัฒนาการเรียนรู้หนังสือของเด็ก เริ่มจากการเรียนรู้ที่ติดต่อกับคนอื่น ขั้นแรกคือ การพูดที่ไม่มีความหมาย พัฒนาสู่การพูดที่มีความหมาย พัฒนามาสู่การเล่นกับสัญลักษณ์และในที่สุดคือการเขียนระยะใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นจะมีพื้นฐานมาจากระยะก่อน ๆ ทั้งนี้เพื่อจะหารูปแบบใหม่ในการติดต่อสื่อสาร เด็กต้องการพัฒนาภาษาเพื่อที่จะเข้าร่วมกิจกรรมในสังคม เด็กจึงเรียนรู้ที่จะเข้าใจและสร้างสัญลักษณ์ขึ้นนั่นคือ การสื่อภาษาโดยใช้สัญลักษณ์ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากกระบวนการพัฒนาสัญลักษณ์เด็กต้องเรียนรู้ที่จะฟัง พูด เขียน และอ่าน ซึ่งก็คือการพัฒนาทักษะทาง

ภาษาทั้ง 4 ด้าน เด็กเริ่มเรียนรู้ภาษาตั้งแต่ทารก เรียนรู้ที่จะฟังเพื่อจะพูดหรือใช้กิริยาท่าทาง หรือการใช้สัญลักษณ์หรือการวาดรูป จนกระทั่งพัฒนาเป็นการเขียนและการอ่าน การพัฒนาทางภาษาของเด็กจะเป็นไปโดยลำดับ โดยเฉพาะการเขียนต้องฟังพาวุฒิภาวะทางร่างกายเป็นอย่างมากสรุปแล้วการเขียนก็มีการพัฒนาการและลำดับขึ้น การสนับสนุนของครูทั้งด้านการสอนและการฝึกหัดจะช่วยให้พัฒนาและเกิดการตระหนักู้ทางสังคม ความอิสระ ความสบายทำให้เด็กรักการเขียน

กรณีการ พวงเกษม (2532: 31) กล่าวว่าการเขียนเป็นวิธีการหนึ่งที่เด็กใดแสดงออกเป็นพัฒนาการทางภาษาอีกด้านหนึ่งที่มีความสำคัญ เช่นเดียวกับการพูด การเขียนเป็นเครื่องมือที่จะพัฒนาความมีเหตุผลในเด็ก เป็นการแสดงออกซึ่งสุนทรียะและความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก เป็นทางที่จะระบายอารมณ์ เป็นการเพิ่มความเชื่อมั่น ใหมีขึ้นในตนเอง ครูควรแนะนำให้เด็กรู้จักเขียนโดยใช้ความคิดใช้ประสบการณ์ ความพอใจ ตลอดจนทักษะทางภาษาในระดับของเด็กเองการเขียนของเด็กแต่ละวัยมีความแตกต่างกัน เริ่มจากการลากเส้นที่ยังไม่มีความหมายไปจนถึงการลากเส้นที่มีความหมายสร้างสัญลักษณ์และสื่อความหมายได้ การพัฒนาการในการเขียนของเด็กดังนี้

1. เด็กในช่วง 2-4 ปี จะมีพัฒนาการในการเขียนโดย หยิบจับ จีดเขียนอย่างสะเปะสะปะเพราะยังไม่สามารถบังคับมือได้ จนกระทั่งประสาทมือเริ่มสัมพันธ์กับการควบคุมสายตาในงานที่ทำได้ จะเริ่มเขียนลากเส้นที่สะเปะสะปะไปสู่เส้นโค้ง มีการวนเส้นเดิม มีทั้งเส้นในแนวตั้งและเส้นแนวนอน และจะลากเป็นวงกลม จากนั้นเริ่มเลาถึงการขีดเขียน เริ่มสนใจและสำรวจสิ่งต่างๆรอบตัว สามารถแสดงออกมาในเส้นที่ตนขีดเขียน
2. เด็กวัย 4-7 ปี จะมีพัฒนาการในการเขียนโดยการขีดเขียนนั้นเริ่มมีความหมายชัดเจน ยิ่งขึ้นเป็นการเริ่มตนสื่อสารควยภาพ เด็กเริ่มสร้างแบบในการวาดของตนแบบแผนหรือสัญลักษณ์ แรกที่เด็กทำขึ้นได้แก่ คน เพราะเป็นสิ่งที่ใกล้ตัวเด็กมากที่สุด

ทิสนา เขมมณี; และคณะ (2536: 76-77) ได้แบ่งพฤติกรรมการเขียนตามธรรมชาติของเด็กปฐมวัย ออกเป็น 7 ลักษณะดังนี้

1. วาดแทนเขียน เด็กสื่อการคิดโดยใช้การวาดแทนเขียน
2. จีดเขียนแทนเขียน เด็กพยายามที่จะเขียนหนังสือแบบผู้ใหญ่แต่การเขียนของเด็กคือการขีดเขียนในระยะแรก เด็กอาจขีดเขียนไปทั่วหน้ากระดาษอย่างไร้ระบบต่อมาเด็กจะรู้จักขีดเขียนจากซ้ายไปขวา สิ่งที่ขีดเขียนคล้ายตัวหนังสือมากกว่าภาพ
3. เขียนทำเครื่องหมายคล้ายตัวหนังสือ เด็กพยายามเขียนตัวหนังสือบางตัวคล้ายตัวอักษรบางตัวก็ไม่คล้ายตัวอักษรแต่เป็นรูปร่างตัวอักษรที่เด็กคิดขึ้นเอง
4. เขียนตัวอักษรที่รู้จักควยวิธีที่คิดขึ้นเอง เด็กอาจเขียนคำที่เขียนได้แล้ว เช่น ชื่อของตัวเองด้วยการสลับที่ตัวอักษรหรืออาจเขียนตัวอักษรสลับ

5. คัดตัวอักษร เด็กอาจคัดลอกตัวอักษรที่เนนอูรอบตัว หรือบอกขอความที่ต้องการจะเขียนใหญ่ใหญ่ ขยเขียนใหญ่แล้วจึงนำไปลอก บางครั้งอาจเป็นการลอกหมดทุกตัวบางครั้งเป็นการลอกเฉพาะคำที่ต้องการ ไปผสมกับคำที่เขียนได้แล้ว

6. เขียนโดยคิดสะกดขึ้นเอง เด็กจะคิดวิธีสะกดขึ้นเองเมื่อเขาไม่ทราบวิธีสะกดแบบผู้ใหญ่ เช่น เด็กเขียน คม แทนคำว่า ดอกไม้

7. เขียนสะกดคำใกล้เคียงหรือเหมือนกับวิธีสะกดของผู้ใหญ่ เช่น เขียนว่า “ขอบคุณคะ” โดยผสมพยัญชนะและสระตามเสียงของคำที่เขาพูดหรือได้ยิน

สรุปได้ว่า การเขียนของเด็กปฐมวัยการที่เด็กขีดเขียนถ่ายทอดเรื่องราวความคิดออกมาอย่างมีความหมาย เด็กสามารถบอกได้ว่าเขาเขียนอะไร การเขียนของเด็กไม่เน้นความสวยงามหรือถูกต้องตามหลักการเขียน แต่การเขียนในเด็กปฐมวัยจะเป็นไปตามพัฒนาการและความสามารถเฉพาะของเด็กแต่ละคน การเขียนของเด็กแต่ละวัยมีความแตกต่างกัน เริ่มจากการลากเส้นที่ยังไม่มีความหมายไปจนถึงการลากเส้นที่มีความหมายสร้างสัญลักษณ์ และสื่อความหมายได้ เขียนตามธรรมชาติของเด็กปฐมวัย ได้แก่ วาดแทนเขียน ขีดเขียนแทนเขียน เขียนทำเครื่องหมายคล้ายตัวหนังสือ คัดตัวอักษร เขียนโดยคิดสะกดขึ้นเอง เขียนสะกดคำ ตามลำดับขั้น

1.5 ความสัมพันธ์การเขียนและทัศนศิลป์

การวาดภาพของเด็กปฐมวัย เป็นการแสดงออกถึงการปรับตัวในวัยที่กำลังมีการเจริญเติบโตของร่างกาย ทั้งในด้านอารมณ์เห็น การรับรู้สิ่งแวดล้อม ความคิดภายในการแสดงออกที่แตกต่างกัน ซึ่งเงื่อนไขเหล่านี้ส่วนในการผลักดันในรูปแบบและเนื้อหาในการแสดงออก ี้ทางการวาดภาพของเด็กเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ การแสดงออกนี้จะแตกต่างกันไปตามระดับอายุและประสบการณ์ที่ต่างกัน ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กับการเขียนซึ่งการเขียนจะเกิดจากการลาก ขีด เขียน โดยให้เกิดเส้นเป็นลำดับขั้นเป็นการใช้ทักษะและขบวนการเดียวการในการการและการวาดรูปในงานทัศนศิลป์

ภรณ์ คุรุรัตน์ (2523 : 115-116) ได้กล่าวถึง ระดับความสามารถในการวาดรูปด้วยสีเทียน และลักษณะภาพวาดของเด็กปฐมวัย ใว้ดังนี้ความสามารถในการวาดภาพด้วยสีเทียน อายุ 1-2 ขวบ จะสามารถลากเส้นต่างๆ โดยไม่มีความหมาย เด็กจะลากเส้นตามความพอใจของตนเอง อายุ 3-4 ขวบ เด็กจะเมบอกชื่อภาพที่ตนวาดได้ อายุ 4-5 ขวบ เด็กจะพบว่าตนสามารถวาดภาพของจริงได้ ภาพที่วาดจะเป็นสิ่งที่เด็กคุ้นเคยอายุ 5-6 ขวบ จะเริ่มปรับตัวโดยการสังเกต จะพยายามวาดภาพตามความเป็นจริงแต่ยังไม่แสดงความถูกต้อง ในเรื่องของสี ขนาด และความเป็นจริง ลักษณะภาพวาดของเด็ก

1. มีลักษณะโปรง อาจมองเห็นสิ่งที่อยู่หลังกำแพงหรือฝาใด

2. ไม่เป็นไปตามธรรมชาติของเด็กและไม่ได้สัดส่วน เช่น กระจายสูงกวาวาน
3. ภาพจะเป็นไปตามความต้องการของเด็ก เช่น หากมีคนสองคนยืนห่างกัน ถ้าประสงค์จะให้คนทั้งสองจับมือกันก็จะลากมือยาวจนมือชน
4. สับสนในเรื่องฤดูกาล สถานที่และเวลา เช่น วาดภาพให้พระอาทิตย์ พระจันทร์ และดาว
5. สีเป็นไปตามความเป็นจริง เด็ก 5-6 ขวบ จะพยายามใช้สีเหมือนจริงมากขึ้น

(วิรุณ ตั้งเจริญ) กล่าวว่า การวาดภาพของเด็กปฐมวัยจะต้องอาศัยองค์ประกอบทางคานต่างๆ ดังนี้

1. ทางดานการไขกลามเนือยอยปละประสาทสัมพันธ์ระหวางมือกบตา ะ การวาดภาพของเด็กปฐมวัยเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยไขความสามารถของกลามเนือยอยและประสาทสัมพันธ์จะคอยๆ พัฒนาจากการใช้มือและตาจากนการไขมือและตาในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน ันเช่น การช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย การเล่นของเล่นต่างๆ พัฒนาการทางการไขกลามเนือยอยปละประสาทสัมพันธ์ระหวางกับตาจะอยู่ในระดับใดขึ้นอยู่กับความอยากรู้อยากเห็นและประสบการณ์เดิมที่เด็กมีโอกาสในการปฏิบัติกิจกรรมมากน้อยเพียงใด
2. ทางดานการรับรู้ เมื่อเด็กวาดภาพในขวงแรกรูปทรงต่างๆ จะเป็นเพียงสัญลักษณ์ สื่อสารเฉพาะตัวซึ่งจะกระตุ้นการรับรู้ให้เป็นรูปธรรมขึ้น เพราะในขวงการเรียนรู้สิ่งแวดลอมของเด็กปฐมวัย รูปทรงของสิ่งต่างๆ จะมีสภาพเป็นนามธรรมหรือการรับรู้ที่ยังไม่กระจางชัด ซึ่งเมื่อเด็กมองดูสิ่งแวดลอมเขาอมยอมมองถึงรูปร่าง รูปทรง มวล ปริมาตร และพื้นผิวของสิ่งนั้นสัมพันธ์กับการสร้งศิลปะของเขา การรับรู้สิ่งแวดลอมจึงช่วยให้เด็กจัดการสังเกตการพินิจพิเคราะห์ หรือการวิเคราะห์สิ่งต่างๆ และเขียนออกมาเป็นภาพได้
3. ทางดานการคิด ขณะที่ได้วาดภาพ เขาจะจัดระบบความคิดอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องในอันที่จะควบคุมการแสวงออกให้เป็นไปอย่างที่คิดค่านึง เด็กสวนใหญ่เมอวาดภาพ ะ สิ่งใดสิ่งหนึ่งจะเปลควมรูปทรงต่างๆ ออกมามากมายหลายชนิดและเกือบจะไม่เหมือนกันในแต่ละครั้งภาพวาดของเด็กจึงเปรียบเสมือนการแสดงออกมาทางความคิดของเด็กนั่นเอง
4. ภาพวาดตามแบบที่กำหนดไว้ ภาพนี้เด็กจะวาดภาพเลียนแบบที่กำหนดให้ทุกประการซึ่งจากการศึกษาและสังเกตการวาดภาพตามความสนใจ และแบบอิสระของเด็กของเด็กปรากฏว่า ภาพที่เด็กชอบวาดมากที่สุดเรียงลำดับคือ ภาพคน ภาพสัตว์ และภาพต้นไม้ นักการศึกษากล่าวสรุปได้ว่า องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการวาดภาพของเด็กปฐมวัยได้แก่การไขกลามเนือยอยประสานสัมพันธ์ระหวางมือกับตาขึ้นอยู่กับความอยากรู้อยากเห็นและประสบการณ์เดิมในการปฏิบัติกิจกรรมดานการรับรู้มาจากสิ่งแวดลอมที่เด็กได้สังเกตได้พินิจพิเคราะห์และได้วิเคราะห์สิ่งต่างๆ ดานการคิดมาจากการจัดระบบความคิดรวดเร็วและต่อเนื่องให้เป็นไปอย่างที่คิดค่านึง

ในระยะเริ่มแรก ภาพวาดของเด็กมีความหมายเพียงเพื่อบอกว่า เป็นการไขว่คว้าประกอบทางกลไกของร่างกายควบคุมสาระสำคัญ และเป็นการจัดเรียงของภาพวาดเท่านั้นซึ่งความเจริญของเด็กจะเริ่มดวดยแบบงายๆ ไปสู่แบบที่ซับซ้อนขึ้น โดยลักษณะของสิ่งที่เป็นรูปธรรมใดเขาไปอยู่กับประสบการณ์รับรู้ ใดดีกว่าก็ใด นอกจากนี้พบว่าเด็กจะไม่วาดภาพวัตถุออกมาตรงๆ อย่างที่ตาเห็น แต่จะเลือกเปลี่ยนแปลงและเพิ่มสิ่งที่คิดว่าอาจจะเกี่ยวข้องกับวัตถุนั้นลงในภาพของเขา แนวโน้มเหล่านี้เกิดขึ้นเสมอ แม้วัตถุจะถูกลอกเลียนแบบจากตัวอย่างหรือวาดขึ้น โดยอาศัยความจำก็ตาม

กิจกรรมสร้างสรรค์ทางศิลปะเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักพัฒนาการของเด็กเป็นอย่างดีอีกทั้งช่วยฝึกกล้ามเนื้อมือและสายตาสัมพันธ์กันช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดทางอารมณ์และยังช่วยในการส่งเสริมความคิดอิสระ ความคิดจินตนาการการรู้จักทำงานด้วยตนเอง ฝึกการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ทั้งความคิดและการทำงาน การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์วัสดุและสื่อก็มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับเด็ก(ชัยณรงค์ เจริญพานิชย์กุล.2532)

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้มีอิสระในการทดลองค้นคว้าและสามารถถ่ายทอดสื่อสารสิ่งทดลองกับผู้อื่น นอกจากนี้ยังได้มีโอกาสพัฒนากล้ามเนื้อและความสัมพันธ์ระหว่างมือและตา เสริมในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสี รูปทรง ซึ่งเป็นพื้นฐานในการเขียน การอ่าน และได้พัฒนาทางด้านสังคม (รัตนา นิสภากุล.2550:1)

1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียน

นฤมล เฉียบแหลม (2545 : บทคัดย่อ) ใดศึกษาพัฒนาการดานการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ใ้ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชายหญิง อายุระหว่าง 4-5 ปี จำนวน 10 คน ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ใ้ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติมีพัฒนาการการดานการเขียนสูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

อนงค วรพันธ์ (2546 : บทคัดย่อ) ใดศึกษาพัฒนาการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ใ้ได้รับการจัดกิจกรรมเลานิทานประกอบการทำสมุดเล่มเล็ก กลุ่มตัวอย่างที่ใ้ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชายหญิง อายุระหว่าง5-6 ปี ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ใ้ได้รับการจัดกิจกรรมเลานิทานประกอบการทำสมุดเล่มเล็กรายบุคคล กิจกรรมการเลานิทานประกอบการทำสมุดเล่มเล็ก และกิจกรรมเลานิทานแบบปกติ มีพัฒนาการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภัศลาภรณ์ มูลโพธิ์ (2551 : บทคัดย่อ) ใดศึกษาผลการจัดกิจกรรมวาดภาพอิสระที่มีต่อความสามารถดานการเขียนของเด็กปฐมวัยพบว่า ระดับพัฒนาการดานการเขียนของเด็กปฐมวัยในชวงการทดลองเป้น ดังนี้ สัปดาห์ก่อนการทดลองอยู่ในขั้นที่ 1 (ขีดเขียนแทนเขียน) สัปดาห์ที่ 1 และ 2 อยู่ในขั้นที่ 1 (ขีดเขียนแทนเขียน) และขั้นที่ 2 (เขียนตั้งขอผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่าง ๆ) สัปดาห์ที่ 3 และ 4

อยู่ในชั้นที่ 1 (ขีดเขียนแทนเขียน) และชั้นที่ 2 (เขียนตั้งซอผลงานด้วยสัญลักษณ์ต่าง ๆ) สัปดาห์ที่ 5 อยู่ในชั้นที่สูงขึ้นชั้นที่ 3 (เขียนโดยไม่มีแบบและกฎเกณฑ์) สัปดาห์ที่ 6 อยู่ในชั้นที่สูงขึ้นชั้นที่ 4 (เขียนโดยลอกเลียนแบบ) สัปดาห์ที่ 7 อยู่ในชั้นที่สูงขึ้นชั้นที่ 4 (เขียนโดยลอกเลียนแบบ) สัปดาห์ที่ 8 อยู่ในชั้นที่สูงขึ้นชั้นที่ 5 (เขียนในรูปของตัวอักษรและภาพวาด) และความสามารถ

ดานการเขียนของเด็กปฐมวัยในแต่ละชั้นมีการเปลี่ยนแปลงสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น พัฒนาการดานการเขียนชั้นที่ 1 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในสัปดาห์ที่ 7 – 8

เพิ่มศรี ชูวิเชียร(2549 : บทคัดย่อ)ศึกษาเรื่องพัฒนาดานการเขียนของเด็กปฐมวัยโดยใช้ศิลปะการวาดภาพต่อเติมจากภาพพิมพ์พบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะการวาดภาพต่อเติมจากภาพพิมพ์พัฒนาดานการเขียนก่อนการจัดกิจกรรมและระหว่างการจัดกิจกรรมศิลปะการวาดภาพต่อเติมจากภาพพิมพ์ ในแต่ละช่วงสัปดาห์เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะการวาดภาพต่อเติมจากภาพพิมพ์มีพัฒนาดานการเขียนมากกว่าก่อนการจัดกิจกรรมและระหว่างการจัดกิจกรรมศิลปะการวาดภาพต่อเติมจากภาพพิมพ์ ในแต่ละช่วงสัปดาห์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของสรูปไควา การเขียนนั้นเป็นทักษะในเด็กปฐมวัยจะเป็นไปตามพัฒนาการและความสามารถเฉพาะของเด็กแต่ละคน การพัฒนาดานการเขียนนั้นต้องใช้ความสัมพันธ์ระหว่างตา กับกล้ามเนื้อ การเขียนต้องอาศัยตามอง และอาศัยกล้ามเนื้อมือในการเขียนสิ่งที่มอง นอกจากนั้นการเขียนมีการเชื่อมโยงความสัมพันธ์และต่อเนื่องกัน สถิติปัญหาหรือสมองจะต้องทำหน้าที่นี้ดังนั้นผู้ปกครอง ครูผู้สอนมีความสำคัญในการช่วยส่งเสริมพัฒนาดานการเขียนของเด็กปฐมวัยซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนา การเขียนเป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญในการสื่อสารเพื่อถ่ายทอดความเข้าใจในการสื่อสาร การเขียนเป็นการพัฒนาทางภาษาที่มีความสำคัญไม่แตกต่างจากการฟัง พูด และอ่าน จุดมุ่งหมายของการเขียนในเด็กปฐมวัยเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนจากขั้นง่าย ๆ ไปสู่ขั้นที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมทัศนศิลป์

2.1 ความหมายทัศนศิลป์

ทัศนศิลป์ หมายถึง กระบวนการถ่ายทอดผลงานทางศิลปะ การทำงานศิลปะอย่างมีจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ มีระบบระเบียบเป็นขั้นเป็นตอน การสร้างสรรค์งานอย่างมีประสิทธิภาพสวยงาม มีการปฏิบัติงานตามแผนและมีการพัฒนาผลงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องทัศนศิลป์ คือ ศิลปะที่มองเห็นได้ การรับรู้ทางจักขุประสาท โดยการมองเห็น สสาร วัตถุ และสรรพสิ่งต่าง ๆ ที่เข้ามากระทบ รวมถึงมนุษย์ และสัตว์ จะด้วยการหยุดนิ่ง หรือเคลื่อนไหวก็ตาม หรือจะด้วยการปรุงแต่ง หรือไม่ปรุงแต่งก็ตาม ก่อให้เกิดปัจจัยสมมติต่อจิตใจ และอารมณ์ของมนุษย์ อาจจะเป็นไปในทางเดียวกันหรือไม่ก็ตาม มีขั้นตอนและกระบวนการในการถ่ายทอดที่มีลักษณะเฉพาะ เป็นการแปลความหมายทางศิลปะ ที่

แตกต่างกันไปแต่ละมุมมอง ของแต่ละบุคคล ในงานศิลปะชิ้นเดียวกัน ซึ่งไร้ขอบเขตทางจินตนาการ ไม่มีกรอบที่แน่นอน ขึ้นกับอารมณ์ของบุคคลในขณะที่ทัศนศิลป์นั้นแนวคิดทัศนศิลป์เป็นศิลปะที่รับรู้ได้ด้วยการมอง ได้แก่รูปภาพวิจิตรทัศน์ทั่วไปเป็นสำคัญอันดับต้นๆ รูปภาพคนเหมือน ภาพถ่าย ภาพสิ่งของต่างๆก็ล้วนแล้วแต่เป็นเรื่องของทัศนศิลป์ด้วยกันทั้งสิ้น ซึ่งถ้ากล่าววาทศิลป์เป็นความงามทางศิลปะที่ได้จากการมอง หรือ ทัศนาศาสตร์ ทัศนศิลป์ เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “วิจิตรศิลป์” (Fine Arts) คือ ภาพวาด ภาพจิตรกรรมฝาผนัง งานปั้น หรืองานแกะสลักต่างๆ ที่สร้างสรรค์ขึ้นจากฝีมือมนุษย์ที่ผ่านการฝึกฝนจนเชี่ยวชาญเพื่อให้เกิดความงาม ความสุนทรีย์ต่อผู้พบเห็น ศิลปะจึงเกิดขึ้นเนื่องจากเรานิยามยินดีที่จะเข้าไปใกล้สิ่งสวยงาม หรือแม้แต่ของสิ่งเดียวกันหลายๆ ชิ้น เราก็มักจะเลือกอันที่สวยงามที่สุดมาเป็นเจ้าของผลงานที่สร้างสรรค์นั้นจะขึ้นอยู่กับตัวศิลปินเอง ไม่ได้ทำเพื่อใคร หรือมีใครมาให้โทษที่จะต้องทำตาม ศิลปินจะมีอิสระทางความคิดสูง และสามารถใส่ตัวตนและความรู้สึกลงไปในงานได้อย่างเต็มที่ เพื่อที่จะสื่อสารอารมณ์ และบอกเล่าความรู้สึกออกมาเป็น “ภาษาภาพ” ให้คนได้มองและรับรู้ผ่านทางตา

ทัศนศิลป์ คือ กระบวนการถ่ายทอดผลงานทางศิลปะ การทำงานศิลปะอย่างมีจินตนาการความคิดสร้างสรรค์มีระบบระเบียบเป็นขั้นเป็นตอน การสร้างสรรค์งานอย่างมีประสิทธิภาพสวยงาม มีการปฏิบัติงานตามแผนและมีการพัฒนาผลงานให้ดีขึ้นต่อเนื่องทัศนศิลป์คือการรับรู้ทางจักขุประสาท โดยการมองเห็น สสาร วัตถุ และสรรพสิ่งต่าง ๆ ที่เข้ามากระทบ รวมถึงมนุษย์ และสัตว์ จะด้วยการหยุดนิ่งหรือเคลื่อนไหวก็ตาม หรือจะด้วยการปรุงแต่ง หรือไม่ปรุงแต่งก็ตาม ก่อให้เกิดปัจจัยสมมุติต่อจิตใจและอารมณ์

ทัศนศิลป์ มีความหมายตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Visual Art หมายถึง ศิลปะที่สามารถรับรู้ได้ด้วยประสาทตา โดยการมองเห็นมิติที่มีความกว้าง ยาว สูง หรือความหนา สัมผัสจับต้องได้ ใช้กระบวนการถ่ายทอดผลงานโดยใช้จินตนาการสร้างความคิดสร้างสรรค์อย่างมีระบบ มีความสวยงาม ก่อให้เกิดความพึงพอใจ ต่อจิตใจและอารมณ์ของมนุษย์ ได้แก่ ภาพเขียน ภาพพิมพ์ งานปั้น แกะสลัก และสิ่งก่อสร้าง ทัศนศิลป์ แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ตามสื่อวัสดุที่ใช้ในการสร้างงาน ได้แก่ จิตรกรรม ภาพพิมพ์ ประติมากรรม และสถาปัตยกรรม จิตรกรรม (Painting) หมายถึง การวาดภาพ ขูด ขีด เขียน และระบาย ลงบนพื้นวัสดุ ได้แก่ กระดาษ ผ้า ผนังปูน แผ่นไม้ แผ่นหิน หรือวัสดุอื่นๆ เป็นการถ่ายทอดความงามและความรู้สึกนึกคิดลงบนพื้น เกิดเป็นภาพ 2 มิติ คือ มีความกว้างและความยาว แสดงเป็นสัญลักษณ์ หรือเรื่องราวตามความคิดของผู้วาด โดยใช้เส้น รูปทรง สี แสง เงา สร้างให้เกิดภาพลวงตา มีระยะใกล้-ไกล ความตื้น-ลึก มองเห็นเป็นภาพ 3 มิติ ภาพพิมพ์ (Printing making) หมายถึง การสร้างงานที่ต้องอาศัยแม่พิมพ์ที่สร้างขึ้นด้วยเทคนิคต่างๆ เป็นต้นแบบสร้างงานที่มีลักษณะเหมือนแม่พิมพ์ได้หลายชิ้น เป็นภาพ 2 มิติ คือมีความกว้างและความยาว แสดงเป็นสัญลักษณ์เรื่องราวตามความคิดของผู้วาด โดยใช้เส้น รูปทรง สี แสง เงา สร้างให้เกิดภาพลวงตา มีระยะใกล้-ไกล ความ

ดิน-ลิก มองเห็นเป็นภาพ 3 มิติ เช่นเดียวกับงานจิตรกรรม ระติมากรรม (Sculpture) หมายถึง การปั้น แกะสลัก หรือหล่อขึ้นเป็นรูปทรง 3 มิติ เป็นการถ่ายทอดความงามและความรู้สึกนึกคิดเป็นรูปร่าง รูปทรง จากวัสดุต่างๆ ด้วยการปั้นหรือแกะสลัก เช่น จี๊ตัง ดินน้ำมัน ดินเหนียว ปูนปลาสเตอร์ ไม้ หิน เป็นต้น หรือการหล่อ เชื่อม ปะติดด้วยแผ่นโลหะเป็นรูปทรงต่างๆ รูปปั้น แกะสลักและรูปหล่อต่างๆ ไป เรียกว่า ประติมากรรม ส่วนรูปปั้น แกะสลักและรูปหล่อที่เกี่ยวกับศาสนา เช่น พระพุทธรูป เรียกว่า “ปฏิมากรรม” ผู้สร้างสรรค์งานประติมากรรม เรียกว่า “ประติมากร” สถาปัตยกรรม (Architecther) หมายถึง สิ่งก่อสร้างทั้งหลายที่ใช้ศิลปะและวิทยาการการก่อสร้างที่สนองความต้องการทางด้านร่างกาย ของมนุษย์ในเรื่องประโยชน์ใช้สอยและความต้องการด้านความเชื่อ ซึ่งมีรูปแบบที่แสดงเอกลักษณ์ของ สังคมนั้นๆ ได้แก่ บ้านเรือนที่พักอาศัย อาคารที่เกี่ยวกับความเชื่อ ความศรัทธาและศาสนา คือ วัด มณฑป ปราสาทราชวัง อาคาร สะพาน รวมถึงการออกแบบผังเมือง และออกแบบตกแต่งบริเวณ ภูมิสถาปัตย์ ความงามในงานสถาปัตยกรรมจะอยู่ที่สัดส่วนขององค์ประกอบที่สัมพันธ์กันของส่วน ต่างๆ ทั้งภายในและภายนอก ความมั่นคง แข็งแรงและประโยชน์ใช้สอย (หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ทศนศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5)

ธนโชติ พรหมแจ้ง (2559 ออนไลน์) ทศนศิลป์ หมายถึง การมองเห็นหรือสิ่งที่พบเห็นในสิ่งที่ มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นทำให้เกิดความงาม ความพอใจ และเกิดอารมณ์สะท้อนใจความพึงพอใจของแต่ละ บุคคลไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัฒนธรรม ประเพณี สิ่งแวดล้อมและประสบการณ์ที่ได้สร้างสม มา มนุษย์ถ่ายทอดความคิดสร้างสรรค์จากสิ่งแวดล้อม แล้วสร้างผลงาน ทางศิลปะให้เกิดความงาม และมีคุณค่า ความสำคัญทศนศิลป์ มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ มนุษย์มีความต้องการด้าน ร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านอารมณ์ ความต้องการเหล่านี้ขึ้นอยู่กับทักษะของแต่ละบุคคล การ มองเห็นความงามของธรรมชาติ ความสงบราบเรียบของท้องทะเลและอื่นๆ เป็นทัศนียภาพ สิ่ง ที่มองเห็นเกิดความรู้สึกมีคุณค่าของความงามจนเกิดสุนทรียภาพศิลปะทำให้ชีวิตมีความหมาย มนุษย์ จะอยู่ได้ด้วยปัจจัย 4 ประการ ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และ ยารักษาโรค แต่มนุษย์ก็ ยังต้องการ อาหารทางใจ มาช่วยผ่อนคลายความเคร่งเครียดในชีวิตประจำวัน และช่วยพัฒนา อารมณ์ จิตใจจึงจะทำให้ชีวิตนี้มีความสุขสมบูรณ์ได้ อาหารทางใจที่มนุษย์ต้องการ มีการสืบทอดมา ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ก็คือ ศิลปะนั่นเองศิลปะเป็นผลงานอันเกิดจากความต้องพากเพียรของมนุษย์ ในอันที่จะสร้างสรรค์ความงาม เพื่อจรรโลงจิตใจและประโยชน์ที่จะใช้สอยได้ การสร้างสรรค์งาน ศิลปะของมนุษย์แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ 1.จิตรศิลป์สนองความต้องการทางอารมณ์และจิตใจ 2. ศิลปะประยุกต์ สอนองความต้องการทางด้านประโยชน์ใช้สอย ซึ่งจะกล่าวถึงคุณค่าและการนำไปใช้ เพื่อพัฒนาชีวิตและสังคมต่อไป งานวิจิตรศิลป์ เป็นศิลปะแห่งความงดงาม เพื่อให้มนุษย์เกิดความชื่น ชมทางด้านจิตใจ แบ่งเป็น 5 แขนง คือ 1.จิตรกรรม 2.ประติมากรรม 3.สถาปัตยกรรม 4. วรรณกรรม 5.นาฏศิลป์และดุริยางค์ศิลป์ 1.จิตรกรรมผลงานได้แก่ภาพวาดหรือภาพเขียนและผลงาน

ศิลปะอื่นที่แสดงออกบนพื้นระนาบหรืองานที่มีลักษณะเป็น 2 มิติผู้สร้างสรรค์งานจิตรกรรม คือ จิตรกร เป็นอาชีพที่มีเกียรติ เป็นที่ยอมรับของสังคมทั่วไป เนื่องจากเป็นผู้ที่สร้างงานวาดภาพทั้งกระดาษ วาดเขียน ผ้าใบ ฝาผนัง ภาชนะ เครื่องประดับและบนวัตถุอื่น ๆ งานจิตรกรรม มีการสร้างสรรค์หลายรูปแบบ เช่น การเขียนภาพคน ภาพคนเหมือน ภาพดอกไม้ ภาพหุ่นนิ่ง ภาพเรื่องราวการดำรงชีวิต ภาพประกอบเรื่อง เป็นต้น

2.2 ความสำคัญของการเรียนการสอนทัศนศิลป์

วิรุณ ตั้งเจริญ กล่าวว่า ทัศนศิลป์ เป็นศิลปะในช่วงเวลาของสังคมสมัยใหม่ที่เปลี่ยนแปลงความคิด อ่านเปลี่ยนความเชื่อ เปลี่ยนพฤติกรรมจากโลกภายในสู่โลกภายนอก จากนามธรรมเป็นรูปธรรม จากจินตนาการสู่โลกแห่งประจักษ์ ที่พบเห็นได้ สัมผัสได้ รับรู้ได้

สังคมสมัยใหม่เป็นสังคมอุตสาหกรรม ซึ่งมีระบบใหม่ ดังนั้น จึงได้มีการทบทวนกันใหม่โดยสถาบันเขาเฮาส์ในเยอรมัน ซึ่งเป็นสถาบันนี้มีหลักการที่จะรวมศิลปะแขนง สถาปัตยกรรม จิตรกรรม และประติมากรรม เข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อเกิดความกลมกลืน เป็นการผสมผสานทางด้านของศิลปกรรมขนาดใหญ่ และขนาดเล็กให้เป็นอันหนึ่งเดียวกัน คำว่าทัศนศิลป์ Visual Art ยังไม่เป็นที่นิยม และยังมีอีกคำหนึ่งที่คนส่วนใหญ่ใช้ คือ ศิลปะรูปทรง Plastic Art เข้ามาพัวพันกัน ก่อความเข้าใจสับสน มีการแบ่งความเชื่อในหลักวิชา หลังจากได้มีการวิจัย ค้นคว้ากันอย่างจริงจัง คำว่าทัศนศิลป์ จะมีน้ำหนักดีกว่า มีผู้นิยมใช้มากกว่าจึงมีการเรียกชื่อมาจนปัจจุบัน และในสถาบันการเรียนการสอนก็ได้ใช้คำว่า ทัศนศิลป์กันอย่างแพร่หลาย ในปัจจุบันทัศนศิลป์มีบทบาทมากในการเรียนการสอนขั้นพื้นฐาน โดยเน้นให้ผู้เรียนรู้และเข้าถึงหลักสุนทรียศาสตร์นั้น ก็คือทำให้ผู้เรียนได้เข้าใจถึงทัศนศิลป์ที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับศิลปะ

การสอนทัศนศิลป์ จากในอดีตถึงปัจจุบันการเรียนการสอนได้พัฒนาจนมองเห็นความสำคัญของนักเรียนหรือที่เรียกว่า เด็กเป็นศูนย์กลาง นักการศึกษาจึงคิดค้นวิธีสอนที่ตอบสนองต่อการแสดงออกของเด็กอย่างหลากหลาย รวมถึงในวิธีการสอนที่ครูจะต้องเข้าไปมีบทบาทในการเลือกสรรวิธีการสอนให้เหมาะสมตามลักษณะของบทเรียน และมุ่งให้ผู้เรียนได้เกิดหลายสิ่งหลายอย่าง เช่น ทักษะ ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ จนถึงการเน้นให้นักเรียนได้คิด ได้ทำ และแก้ปัญหาด้วยตนเอง วิธีสอนจะได้ผลดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับความมุ่งหมายว่าจะให้ไปในทิศทางใด และควรพิจารณาสิ่งต่อไปนี้ด้านเจตคติ หรืออารมณ์และสังคม (Affective Domain) ด้านทักษะพิสัย หรือทางด้านร่างกาย (Psychomotor Domain)

วิบูลลักษณ์ สารวิจิตร(2549) ที่ได้กล่าวถึงหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ว่า ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างมีมาตรฐานการศึกษาที่ระบุให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะเป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ทั้งสิ้น นั้นแสดงให้เห็นว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งสำคัญ แต่การจะนำ วิธีที่เหมาะสมในการส่งเสริม

ความคิดสร้างสรรค์ไปใช้กับผู้เรียนในชั้นเรียน กลับมีผู้สนใจจำนวนไม่มากนักที่คิดค้นคว้าเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นอย่างจริงจัง ผู้สอนวิชาศิลปะด้านทัศนศิลป์ ส่วนใหญ่ก็เช่นเดียวกันยังไม่มีความเข้าใจอย่างชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องของความคิดสร้างสรรค์ เรื่องแนวทางส่งเสริมและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ศิลปะ ด้านทัศนศิลป์ที่พัฒนาความคิดสร้างสรรค์อย่างเพียงพอ จากการศึกษาข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาทัศนศิลป์สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้ทัศนศิลป์ยังไม่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่มาตรฐานการเรียนรู้กำหนดผลงานศิลปะของผู้เรียนส่วนใหญ่มีรูปแบบ วิธีการ เนื้อหาที่ซ้ำ ๆ และคล้ายคลึงกัน ผู้เรียนมักจะใช้เทคนิควิธีการเดียวหรือประเภทเดียวในการสร้างสรรค์ผลงาน การสร้างสรรค์ผลงานของผู้เรียนมักจะใช้วิธีการประดิษฐ์ประดอย มีการลอกเลียนแบบ ผู้เรียนขาดความมั่นใจในการสร้างสรรค์ผลงาน ไม่กล้าแสดงออก ไม่กล้าอธิบายผลงานตนเอง ไม่กล้าวิพากษ์วิจารณ์ผลงาน เกิดความคิดว่าวาดไม่เป็นวาดไม่สวย ไม่มีพรสวรรค์วาดแล้วได้คะแนนน้อย และเป็นผลให้ผู้เรียนละทิ้งการเรียนวิชาทัศนศิลป์การจัดการเรียนรู้ของผู้สอน ผู้สอนมักจะทำให้หัวข้อแล้วให้ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งมักจะใช้วิธีการนี้ทุกครั้งที่สอน ไม่ได้ใช้สื่อ ไม่ได้กระตุ้นส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการคิดเกิดจินตนาการในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ อีกทั้งไม่ได้ช่วยให้ผู้เรียนได้ทราบถึงจุดเด่นจุดด้อยในผลงาน มักจะให้คะแนนที่ผลงานเลย วิธีการเหล่านี้ทำให้ความสามารถทางความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนลดลง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะวิธีการทางศิลปะ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในศิลปะแขนงต่าง ๆ ประกอบด้วยสาระสำคัญ คือ ทัศนศิลป์ มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบศิลป์ ทักษะการสร้างสรรค์ผลงานทางทัศนศิลป์จากจินตนาการ โดยสามารถใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม รวมทั้งสามารถใช้เทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานศิลปะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ชื่นชม ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551: 1 บทนำ)

สิริพรรณ ดันดิรัตน์ไพศาล (2545 : 31-32) กล่าวว่า การสอนวาดภาพในระดับปฐมวัย เป็นการอบรมเบื้องต้น มิได้หวังให้เด็กวาดรูปเก่ง แต่เพื่อปลูกฝังให้เด็กมีนิสัยอันดีงาม และมีความพร้อมในการศึกษาในระดับต่อไป ดังมีความมุ่งหมายต่อไปนี้

1. เพื่อฝึกและเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ ให้เด็กได้รู้จักใช้ประสาทสัมผัสให้สัมพันธ์กันได้อย่างเหมาะสม
2. เพื่อส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การรู้จักสังเกต การมีไหวพริบสามารถแสดงออกตามความถนัด ความสามารถของแต่ละคน และชื่นชมสิ่งที่สวยงามต่างๆ
3. เพื่อการพัฒนาทางกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และบุคลิกภาพ
4. เพื่อปลูกฝังค่านิยม เจตคติ และคุณสมบัติที่ดีของศิลปะและวัฒนธรรม

5. เพื่อให้เด็กเริ่มคุ้นจักเครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆ ในการทำงานศิลปะ รู้จักเก็บรักษา และการทำความสะอาดอย่างถูกต้อง
6. เพื่อฝึกให้รู้จักทำงานเป็นกลุ่ม เป็นคนมีระเบียบ ประณีต
7. เพื่อให้เด็กมีโอกาสแสดงออกอย่างอิสระ สนุกสนานเพลิดเพลิน และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
8. เพื่อนำไปใช้ให้สัมพันธ์กับการจัดประสบการณ์ด้านอื่นๆ

2.3 องค์ประกอบของทัศนศิลป์

องค์ประกอบทัศนศิลป์เป็นส่วนหนึ่งของ ทัศนศิลป์ มีส่วนประกอบดังนี้

1. องค์ประกอบศิลป์ (Element of Art)

1. จุด (dot) เป็นองค์ประกอบที่สามารถสัมผัสและรับรู้ได้น้อย แต่ในทางศิลปะจุด ๆ หนึ่งที่ปรากฏในภาพอาจจะค่อย ๆ ขยายใหญ่ในความรู้สึกแปรเปลี่ยนเป็นรูปสัญลักษณ์สิ่งต่าง ๆ เช่น การนำเอาจุดมาแทนสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ในระยะหนทางที่ห่างไกล เช่น ดวงดาว แสงไฟ ฯลฯ การตีความในจินตนาการอาจขยายกว้างใหญ่กว่าการรับรู้หลายเท่า และมีรูปแบบที่เปลี่ยนไปได้อย่างไม่สิ้นสุด
2. เส้น (Line) เส้นตรง เส้นโค้ง เส้นซิกแซก เส้นขยุกขยิก เป็นต้น ซึ่งเส้นที่ปรากฏในลักษณะที่ต่างกันก็จะมีอิทธิพลที่สามารถกระตุ้นเร้าความรู้สึกจากการรับรู้ให้แตกต่างกันออกไป
3. รูปร่างและรูปทรง (Shape & Form) รูปร่าง (Shape) คือ รูปแบน ๆ มี 2 มิติ มีความกว้างกับความยาวไม่มีความหนาเกิดจากเส้นรอบนอกที่แสดงพื้นที่ขอบเขต ของรูปต่าง ๆ เช่น รูปวงกลม รูปสามเหลี่ยม หรือ รูปอิสระที่แสดงเนื้อที่ของผิวที่เป็นระนาบมากกว่าแสดงปริมาตรหรือมวลรูปทรง (Form) คือ รูปที่ลักษณะเป็น 3 มิติ โดยนอกจากจะแสดงความกว้าง ความยาวแล้ว ยังมีความลึก หรือความหนา หนา ด้วย เช่น รูปทรงกลม รูปทรงสามเหลี่ยม ทรงกระบอก ให้ความรู้สึกมีปริมาตร ความหนาแน่น มีมวลสาร ที่เกิดจากการใช้ค่าน้ำหนัก หรือการจัดองค์ประกอบของรูปทรง หลายรูปรวมกัน ความสัมพันธ์ระหว่างรูปทรง เมื่อนำรูปทรงหลาย ๆ รูปมาวางใกล้กัน รูปเหล่านั้นจะมีความสัมพันธ์ดึงดูด หรือผลักไสซึ่งกันและกัน การประกอบกันของรูปทรงทำได้โดยใช้นำรูปเรขาคณิต รูปอินทรีย์ และรูปอิสระ มาซ้อนทับกัน ผืนึกเข้าด้วยกัน แทรกเข้าหากัน หรือ รูปทรงที่บิดพันกัน นำมาประกอบเข้าด้วยกันจะได้รูปลักษณะใหม่ ๆ อย่างไม่สิ้นสุด
4. ค่าน้ำหนัก (Value) คือ ค่าความอ่อนแก่ของบริเวณที่ถูกแสงสว่าง และบริเวณที่เป็นเงาของวัตถุ หรือ ความอ่อน - ความเข้มของสีหนึ่ง ๆ หรือหลายสี เช่น สีแดง มีความเข้มกว่าสีชมพู หรือ สีแดงอ่อนกว่าสีน้ำเงิน เป็นต้น นอกจากนี้ยังหมายถึงระดับความเข้มของแสงและระดับ ความมืดของเงา ซึ่งไล่เรียงจากมืดที่สุด (สีดำ) ไปจนถึงสว่างที่สุด (สีขาว) น้ำหนักที่อยู่ระหว่างกลางจะเป็นสีเทา ซึ่งมีตั้งแต่เทาแก่ที่สุด จนถึงเทาอ่อนที่สุด การใช้ค่าน้ำหนักจะทำให้ภาพดูเหมือนจริง และมีความ

กลมกลืน ถ้าใช้ค่าน้ำหนักหลาย ๆ ระดับ จะทำให้มีความกลมกลืนมากยิ่งขึ้น และถ้าใช้ค่าน้ำหนักจำนวนน้อยที่แตกต่างกันมากจะทำให้เกิด ความแตกต่าง ความขัดแย้ง

5. บริเวณว่าง (Space) ส่วนที่เป็นพื้นที่ที่ปราศจากองค์ประกอบใด ๆ ถ้าบริเวณที่ว่างมีน้อย ความรู้สึกจากการรับจะรู้สึกแน่น แข็งขัน แข็งขึง ฯลฯ แต่ถ้าบริเวณว่างมีมากจะให้ความรู้สึกว่างเปล่า เจ็บเหงา อ่างว่าง หดหู่ ฯลฯ แต่ถ้าบริเวณว่างมีเท่ากันจะให้ความรู้สึกพอดี สมดุล เสมอภาค เป็นต้น

6. สี (Color) สีเป็นคุณลักษณะที่สามารถรับรู้ได้ด้วย ประสาทตา โดยอาศัยแสงเป็นตัวส่งสว่าง สีแต่ละสีมีสมบัติเฉพาะตัวที่สามารถกระตุ้นเร้าให้เกิดความรู้สึกที่แตกต่างกันออกไป เช่น สีแดงย้อมกระตุ้นเร้าความรู้สึกให้เกิดแตกต่าง ไปจากสีขาวหรือสีดำทำให้ความรู้จากการรับรู้ไม่เหมือนสีเขียว เป็นต้น

7. พื้นผิว (Texture) พื้นผิวอาจเป็นเนื้อหยาบหรือเนื้อละเอียด แข็งหรือหยาบ นุ่มหรือเรียบ พื้นผิวจะทำให้ผู้ดูเกิดความรู้สึก ไม่ว่าจะด้วยสายตาหรือร่างกาย พื้นผิวเปรียบเสมือนตัวแทนของมวลภายในของวัตถุนั้น จากลักษณะพื้นผิวที่ทำให้ความรู้สึกที่แตกต่างกัน ทำให้มีการนำเอาลักษณะต่าง ๆ ของพื้นผิวเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างงานศิลปะ เพื่อกระตุ้นเร้าผู้ดูเกิดความรู้สึกที่ต่างกัน เมื่อ ได้สัมผัสสภาพผลงานที่มีพื้นผิวที่ต่างกัน

2. องค์ประกอบทางทัศนศิลป์ Principle of Composition ได้แก่

2.1 เอกภาพ (Unity) การรวมกลุ่มก้อน ไม่แตกแยกจัดกระจายไปคนละทิศทางจนทำให้ขาดความสัมพันธ์กัน ในทางทัศนศิลป์เอกภาพยังเป็นส่วนที่แสดงให้เห็นถึงเนื้อหาเรื่องราวที่ต้องการแสดงอย่างชัดเจนด้วย ความสมดุล (Balance)

2.2 ความสมดุลของสิ่งที่ซ้ำหรือเหมือนกัน (Symmetrical) คือ เป็นการนำเอาส่วนประกอบที่มีรูปลักษณะเหมือนกัน มาจัดองค์ประกอบรวมเข้าด้วยกันให้ประสานกลมกลืน เกิดการถ่วงน้ำหนักขององค์ประกอบส่วนต่าง ๆ ในลักษณะที่พอเหมาะพอดีจนรู้สึกถึงความสมดุล อาจด้วยการจัดวางตำแหน่งที่ตั้ง ช่องไฟ ระยะห่าง อัตราจำนวน ขนาดรูปร่าง น้ำหนักอ่อนแก่ ฯลฯ ที่เหมือนกันหรือเท่า ๆ กันจนเกิดเป็นเอกภาพเดียวกัน

2.3 ความสมดุลของสิ่งที่ขัดแย้งหรือต่างกัน (Asymmetrical) เป็นการนำเอาส่วนประกอบที่มีรูปลักษณะที่ต่างกันหรือขัดแย้งกัน มาจัดองค์ประกอบเข้าด้วยกันให้ประสานกลมกลืนกัน เกิดการถ่วงน้ำหนักขององค์ประกอบส่วนต่าง ๆ ในลักษณะที่พอเหมาะพอดีจนรู้สึกถึงความสมดุล โดยที่วัตถุหรือเนื้อหาในภาพไม่จำเป็นต้องเหมือนกันจุดสนใจหรือการเน้น (Emphasis) ส่วนที่สำคัญที่สุดของภาพที่ต้องการแสดง ซึ่งนำไปสู่การบอกเล่าเนื้อหาของภาพทั้งหมดหรือเป็นจุดที่ดึงดูดความสนใจให้ มอง ในทางทัศนศิลป์จุดสนใจควรมีเพียงจุดเดียว ซึ่งอาจเป็นส่วนที่แสดงความสำคัญหรือมีสีสันสดใสที่สุด นอกจากนั้นยังเน้นให้เกิดจุดสนใจด้วยการสร้างความแตกต่างขึ้นในภาพ จุดสนใจไม่จำเป็นจะต้องอยู่จุดกึ่งกลางเสมอไป อาจอยู่ส่วนใดส่วนหนึ่งของภาพก็ได้

ความกลมกลืน (Harmony) เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดของการจัดองค์ประกอบทางทัศนศิลป์ เพราะความกลมกลืนจะทำให้ภาพงดงาม และนำไปสู่เนื้อหาเรื่องราวที่น่าเสนอ ความกลมกลืนมี 2 แบบ คือ

2.4 ความกลมกลืนแบบคล้ายตามกัน หมายถึง การนำรูปร่าง รูปทรง เส้น หรือสี ที่มีลักษณะเดียวกันมาจัด เช่น วงกลมทั้งหมด สีเหลืองทั้งหมด ซึ่งแม้ว่าอาจจะมีความแตกต่างกัน แต่เมื่อนำมาจัดเป็นภาพขึ้นมาแล้วก็จะทำให้ความรู้สึกกลมกลืนกัน

2.5 ความกลมกลืนแบบขัดแย้ง หมายถึง การนำเอาองค์ประกอบต่างชนิด ต่างรูปร่าง รูปทรง ต่างสี มาจัดวางในภาพเดียวกัน เช่น รูปวงกลมกับรูปสามเหลี่ยม เส้นตรงกับเส้นโค้ง ซึ่งจะทำให้เกิดความขัดแย้งกันขึ้น แต่ก็ยังให้ความรู้สึกกลมกลืนกันจังหวะ (Rhythm) ระยะเวลาในการจัดภาพหรือการวางของวัตถุ เข้าไปเข้ามา อย่างสม่ำเสมอ เช่น ลายไทย การปูกระเบื้อง หรือการแปรอักษร เป็นต้น

3. องค์ประกอบด้านคุณค่าของงานทัศนศิลป์

ทัศนศิลป์เป็นศิลปะที่รับรู้ได้ด้วยสายตา การรับรู้ทางการมองเห็นในแขนงจิตรกรรม ประติมากรรมและสถาปัตยกรรม ทำให้เกิดแรงกระตุ้นและตอบสนองทางด้านจิตใจพร้อมกันนั้นจิตใจของมนุษย์ก็เป็นตัวแปรค่าและกำหนดความงาม ความประณีต เรื่องราว และประโยชน์ต่อสังคมมนุษย์ การรับรู้คุณค่าของสิ่งเหล่านี้ รับรู้ได้ด้วยอารมณ์ ความรู้สึกของแต่ละบุคคล ความงามและเรื่องราวจะเกิดมีคุณค่าก็เพราะการรับรู้ทางการมองเห็น เกิดความรู้สึกประทับใจ มีความอึดอึดใจในคุณค่านั้นๆ สำหรับงานทัศนศิลป์ไม่ว่ารูปแบบใดย่อมมีคุณค่าในตัวของผลงานเอง ผลงานทัศนศิลป์สามารถแบ่งการรับรู้คุณค่าได้ 2 คุณค่าคือ

1. คุณค่าทางความงาม (Aesthetic Value) เป็นการรวบรวมในเรื่องของความประณีต ความละเอียด มีระเบียบ น่าทึ่ง มโหฬาร ประหลาด แปลกหูแปลกตา และเป็นสิ่งที่มีคุณงามความดี ทำให้ผู้เห็นเกิดความประทับใจไปอีกนาน สิ่งเหล่านี้รวมเรียกว่าคุณค่าทางความงาม โดยเกณฑ์ของความงามที่อยู่ในงานทัศนศิลป์ ซึ่งสามารถรับรู้และยอมรับได้โดยทั่วไป เป็นการประสานกันของส่วนประกอบต่างๆของความงาม เช่น จุด เส้น รูปร่าง รูปทรง สี แสงเงา พื้นผิว ความกลมกลืน และการจัดภาพ เป็นต้น โดยผู้สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์จะแสดงออกตามความรู้สึกในแต่ละเหตุการณ์แต่ละสังคม เพราะความงามของแต่ละสังคมย่อมมีความแตกต่างกันอยู่กับสภาพของสังคม และวัฒนธรรมของสังคมนั้นๆ

2. คุณค่าทางเรื่องราว (Content Value) เป็นการแสดงลักษณะบ่งบอกถึงความหมายเรื่องราวความเกี่ยวข้องและจุดประสงค์แฝงอยู่ในผลงาน สามารถบอกเนื้อหาสาระสำคัญว่ามีอะไร จะต่อไปอย่างไร เพราะทัศนศิลป์แต่ละชิ้นบอกเรื่องราวต่างๆอยู่ในตัวเอง จึงมองเห็นและเข้าใจได้ง่ายกว่าคุณค่าทางด้านความงาม

2.1 คุณค่าเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ เป็นเรื่องราวที่น่าเสนอเหตุการณ์สำคัญของคนแต่ละเชื้อชาติที่น่าสนใจ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องในอดีต อาจเป็นเรื่องของการต่อสู้เพื่ออิสรภาพ การเรียกร้องสิทธิต่างๆ และพงศาวดารในแต่ละสมัย เรื่องราวที่นำมาถ่ายทอดสามารถปลุกเร้าอารมณ์ ความรู้สึก ให้เกิดการกระตุ้นเตือน และคล้อยตามถึงความรักชาติ รักถิ่นตนเสียสละในด้านต่าง ๆ เช่น อนุสาวรีย์ และจิตรกรรมฝาผนัง เป็นต้น

2.2 คุณค่าเรื่องราวเกี่ยวกับความเชื่อในสิ่งเร้นลับ ศรัทธา มนุษย์ไม่ ว่าชาติใดย่อมมีความกลัวด้วยกันทั้งสิ้น เมื่อมนุษย์เกิดความกลัวมนุษย์จะหาสิ่งที่มาคลี่คลายดับความกลัวให้เบาบางลง เช่น ความเชื่อในสิ่งเร้นลับ เทพเจ้า พระเจ้า นรกสวรรค์ ภูตผี ปีศาจ ไสยศาสตร์ ดวงจันทร์ ดวงอาทิตย์ หรือวิญญาณ ก่อเกิดเทวรูป รูปปั้น และอาคารประกอบพิธีกรรมต่างๆ เป็นต้น

2.3 คุณค่าเรื่องราวเกี่ยวกับศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี มนุษย์ทุกคนย่อมมีศาสนา วัฒนธรรมและประเพณีของตนเอง และด้วยความรักความศรัทธา ทำให้เกิดพลังและแรงบันดาลใจอันมหาศาลที่จะถ่ายทอดความเชื่อ ความศรัทธาให้ผู้อื่นได้รับรู้ เรื่องราวที่เกี่ยวกับศาสนาและวัฒนธรรม จึงถูกสะท้อนผ่านจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ออกมาทางรูปแบบงานทัศนศิลป์ ในหลากหลายประเภทตลอดทุกยุคทุกสมัยเปรียบเสมือนภาพจำลองเหตุการณ์ เช่น ภาพจิตรกรรมไทย ชาดก พุทธประวัติ เป็นต้น

2.4 คุณค่าเรื่องราวเกี่ยวกับการเมือง การปกครอง เช่น การสร้างประติมากรรมอนุสาวรีย์บุคคลสำคัญ ๆ เพื่อเป็นอนุสรณ์แสดงว่าบุคคลผู้นั้นเป็นผู้มีความสามารถในการเมืองการปกครอง

2.5 คุณค่าเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตประจำวันของคนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่างๆ เป็นการถ่ายทอดเกี่ยวกับการเผชิญในสิ่งที่มีมนุษย์ได้กระทำอยู่ในแต่ละวัน เพราะการดำรงชีวิตอยู่ของมนุษย์ในสังคมต้องการความสุข โดยอาศัยปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความสุขในแต่ละวัน ได้แก่ ทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และทางด้านสังคม ดังนั้นเรื่องราวที่น่าเสนอเพื่อให้เกิดคุณค่า เช่น เรื่องราวของที่อยู่อาศัย อาหาร ยารักษาโรค การพักผ่อนหย่อนใจ ความปลอดภัย ความก้าวหน้าทางการศึกษาและอาชีพ เป็นต้น

2.6 คุณค่าเรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คุณค่าของเรื่องราวลักษณะนี้เป็นการนำเสนอ ในเรื่องของความงามของธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งเสนอแง่คิดว่าทำไมมนุษย์จึงทำลายธรรมชาติกับสิ่งแวดล้อม และทำไมเราต้องรณรงค์ต่อต้านการทำลายธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สมควรที่จะอนุรักษ์ให้อยู่คู่มนุษย์สืบไป รูปแบบเรื่องราว ได้แก่ การปลูกป่า มลพิษจากโรงงาน น้ำเน่าเสีย ความงามและการทำลายธรรมชาติกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

2.7 คุณค่าเรื่องราวเกี่ยวกับวรรณคดี นิทานพื้นบ้าน สำนวน คำพังเพย สุภาษิต เป็นการถ่ายทอดเรื่องราวจากหนังสือ นิทานพื้นบ้าน สำนวน คำพังเพย สุภาษิต ตำนาน พงศาวดาร ที่สามารถ

บรรยายเนื้อหาเรื่องราว ให้ผู้ดูได้รู้อย่างชัดเจน โดยแสดงเป็นภาพเล่าเรื่อง เช่น ภาพจิตรกรรมไทย
สิ่งทอ และรามเกียรติ์ เป็นต้น

2.8 คุณค่าเรื่องราวเกี่ยวกับความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นการ
นำเสนอเรื่องของความเจริญก้าวหน้าในด้านวิทยาการต่างๆ ที่นำพาให้ประเทศนั้นๆ เจริญรุ่งเรือง
คุณค่าของเรื่องราวประเภทนี้สามารถโน้มน้าวให้ผู้ชมเห็นความสำคัญของวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น เรื่องราวเกี่ยวกับอุตสาหกรรม ยานอวกาศ วงการแพทย์ เครื่องมือ
เครื่องใช้ต่างๆ และการสื่อสาร เป็นต้น

2.4 การจัดกิจกรรมทัศนศิลป์

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2552: ออนไลน์) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมทัศนศิลป์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการ
สร้างเสริมนิสัยให้กับเด็กตามความเหมาะสมทางวุฒิภาวะ โดยมีได้มุ่งหวังจะพัฒนาเด็กให้เป็น
ศิลปิน หากแต่การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้และมีประสบการณ์
ทางด้านศิลปะ มีความคิดที่ดีต่อศิลปะ ฉะนั้น การจัดกิจกรรมศิลปะจึงมุ่งต่อการพัฒนาเด็กให้เป็น
บุคลากรที่มีคุณค่าทางสังคมมากขึ้น

ปวีณสุดา รมพยอม (2549: 67-68) ซึ่งได้ศึกษาการสร้งชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้าง
สรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ จำนวน 11 ชุด
มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และการสร้งชุดกิจกรรมความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะสำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ชุดกิจกรรมความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะ ในภาพรวมมี
ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นนวัตกรรมหนึ่งพัฒนาวิธีการสอนหลายระบบเขามาผสมผสานใน
กลมกลืนกัน นับแต่การเรียนรู้ด้วยตนเอง การรวมกิจกรรมกลุ่มการใช้สื่อรูปแบบต่าง ๆ มีเป้าหมายใหญ่
เรียนได้เรียนรู้ มีส่วนรวมในกิจกรรมอย่างกระฉับกระเฉง และได้ลงมือปฏิบัติจริงการสร้างแบบฝึกเพื่อ
พัฒนาการรับรู้ทางศิลปะ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนมีพัฒนาการทางการ
วาดภาพระบายสีเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องจากแบบฝึกที่สร้างขึ้นมีการจัดเรียงตามระบบของการรับรู้
ทางศิลปะจากง่ายไปยาก เรียนรู้อย่างชัดเจนแยกเป็นเรื่อง ๆ ในแบบฝึกแต่ละชุดนักเรียนได้มีการฝ
กปฏิบัติ ทั้งทักษะทั่วไปที่สำคัญต่อสาระนั้น แล้วสอดแทรกเพิ่มเติมด้วยแบบฝึกที่มุ่งพัฒนา
ความสามารถในการ รับรู้ทางศิลปะ ซึ่งเป็นส่วนของการจัดประสบการณ์ใหญ่เรียนได้เผชิญกับโจทย์แล
วต้องคิดสร้างสรรค์ผลงานออกมาในรูปแบบของตนเอง โดยมีพื้นฐานมาจากการรับรู้ของตนเอง ประ
ยุกต์ใช้การสร้างสรรค์เทคนิคต่าง ๆ ในการวาดภาพระบายสีที่สื่อได้ถึงการเรียนรู้ทางศิลปะที่ดี ขณะที่
นักเรียนทำแบบฝึกหัด ทุกคนมีความสนุกสนานและได้สนทนาซักถาม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และ
ประสบการณ์ในการรับรู้ทางศิลปะที่มีพื้นฐานที่แตกต่างกันออกไป

การส่งเสริมและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้วยวิชาศิลปะ เป็นการพัฒนาเด็กทั้งทางร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยให้เด็กมีโอกาสได้คิดสร้างสรรค์และแสดงความรู้สึกรักคิด ออกมาเป็นภาพกิจกรรมศิลปะ มีบทบาทเด่นชัดในการส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก (เลิศ อานันท์นะ, 2523)

(อารี พันธุ์ณี, 2547) ที่เสนอว่ากิจกรรมสร้างสรรค์ทางศิลปะเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสนใจความสามารถ และสอดคล้องกับหลักพัฒนาการของเด็กเป็นอย่างยิ่งกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ไม่เพียงส่งเสริมการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือและตา และผ่อนคลายความเครียดทางอารมณ์ที่อาจจะมีเท่านั้น แต่ยังเป็นส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และนำไปสู่การเรียนรู้ เขียน อ่าน อย่างสร้างสรรค์ต่อไป การใช้กิจกรรมทางศิลปะเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กแสดงออกด้วยการลงมือปฏิบัติกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์อย่างเสรีตามความคิดและจินตนาการ ซึ่งสอดคล้องกับเลิศ อานันท์นะที่กล่าวว่าวิชาศิลปะมีบทบาทที่เด่นชัดในการเสริมสร้างจินตนาการและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็ก

ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่จำเป็นในสังคมปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโลกอนาคตและเกี่ยวข้องกับความรู้สึกรักอารมณ์ทัศนคติและคุณค่าทางสังคมเป็นความคิดที่แตกต่างไปจากคนอื่น ๆ ที่จะนำไปสู่การสำรวจคิดค้นในสิ่งแปลกๆใหม่ๆซึ่งทำให้เกิดผลผลิตใหม่ๆ หรือเป็นความคิดที่จะนำไปสู่ ขบวนการวิธีแก้ปัญหาใหม่ๆ ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่อยู่ในตัวบุคคลทุกคนแต่ยังไม่สิ่งใดที่จะไปถึงสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ดังนั้น ความคิดสร้างสรรค์จึงเป็นส่วนหนึ่งของคุณภาพประชากรที่ต้องการให้มีการเสริมสร้างและพัฒนาการ ซึ่งถ้าหากได้รับการพัฒนาตั้งแต่เด็กในวัยระยะแรก ๆ แล้ว จะทำให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์หากได้มีการพัฒนาเป็นอย่างดีคุณภาพของเด็กจะดีในอนาคตสังคมใดๆก็ตามล้วนต้องการคนที่มีจินตนาการสร้างสรรค์คนที่มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้สึกรักคิดจินตนาการของตนเองออกมา ทั้งในรูปแบบคำพูดและสัญลักษณ์ทางศิลปะ

จากความสำคัญ ของกิจกรรมทัศนศิลป์ ดังกล่าว นั้นเป็นการสร้างกิจกรรมเพื่อต้องการให้เน้นทักษะทางด้านทัศนศิลป์ของผู้เรียน คุณค่าและประโยชน์ของวิชาศิลปะ (วิชาทัศนศิลป์) ขึ้นอยู่กับการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนด้วยโดยการจัดกิจกรรมศิลปะที่คิดควรจัดให้นักเรียนเป็นอิสระทางความคิด และการแสดงออกในผลงานศิลปะของตนเอง เน้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์สามารถนำความรู้ทัศนศิลป์นั้น ไปเชื่อมโยงกับศาสตร์อื่นได้ ในวิจัยนี้ผู้วิจัยนำการจัดกิจกรรมทัศนศิลป์มาเชื่อมโยงกับการเขียน จากงานวิจัยที่ศึกษากิจกรรมทัศนศิลป์นั้นสามารถส่งเสริมการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือและตา และผ่อนคลายความเครียดทางอารมณ์ที่อาจจะมีเท่านั้น แต่ยังเป็นส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และนำไปสู่การเรียนรู้ เขียน อ่านอย่างสร้างสรรค์ต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ เพื่อเพิ่มทักษะด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคครั้งนี้ เป็นนักเรียนปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1 ใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากร ได้จากการสุ่มแบบง่ายแบบจับฉลาก แบ่งกลุ่มมาทำการศึกษ จำนวน 60 คน ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มทดลองด้วยชุดกิจกรรมทัศนศิลป์จำนวน 30 คน กับกลุ่มที่เรียนแบบปกติจำนวน 30 คน เท่าๆกัน ได้แก่นักเรียนชั้นอนุบาล 3 ของโรงเรียนดงขุยวิทยาคาร จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นกลุ่มที่ใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ และ นักเรียนชั้นอนุบาล 3 ของโรงเรียนอนุบาลวังโป่ง จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นกลุ่มที่ไม่ใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1.แผนการจัดกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 6 แผน แผนละ 1 ชั่วโมงรวมใช้เวลาทั้งหมด 6 ชั่วโมง โดยแบ่งกิจกรรมดังนี้ (1) ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์จุดกับจิตรกรรม (2) ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์เส้นกับจิตรกรรม (3) รูปร่างกับจิตรกรรม (4) รูปทรงกับประติมากรรม (5) สีกับภาพพิมพ์ (6) ลักษณะพื้นผิวกับสื่อผสม

ตาราง 1 แผนการจัดกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์

ครั้งที่	คาบเรียน	กิจกรรม
1	1	ทดสอบก่อนเรียน - แบบทดสอบพัฒนาการด้านการเขียน - กิจกรรมที่ 1.ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์จุดกับจิตรกรรม ทดสอบก่อนเรียน - แบบทดสอบพัฒนาการด้านการเขียน
2	2	ทดสอบก่อนเรียน - แบบทดสอบพัฒนาการด้านการเขียน - กิจกรรมที่ 2.ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์เส้นกับจิตรกรรม ทดสอบก่อนเรียน - แบบทดสอบพัฒนาการด้านการเขียน
3	3	ทดสอบก่อนเรียน - แบบทดสอบพัฒนาการด้านการเขียน - กิจกรรมที่ 3.รูปร่างกับจิตรกรรม ทดสอบก่อนเรียน - แบบทดสอบพัฒนาการด้านการเขียน
4	4	ทดสอบก่อนเรียน - แบบทดสอบพัฒนาการด้านการเขียน - กิจกรรมที่ 4.รูปทรงกับประติมากรรม ทดสอบก่อนเรียน - แบบทดสอบพัฒนาการด้านการเขียน
5	5	ทดสอบก่อนเรียน - แบบทดสอบพัฒนาการด้านการเขียน - กิจกรรมที่ 5.สีกับภาพพิมพ์ ทดสอบก่อนเรียน - แบบทดสอบพัฒนาการด้านการเขียน
6	6	ทดสอบก่อนเรียน - แบบทดสอบพัฒนาการด้านการเขียน - กิจกรรมที่ 6.ลักษณะพื้นผิวกับสื่อผสม ทดสอบก่อนเรียน - แบบทดสอบพัฒนาการด้านการเขียน

2.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และหลักการต่างๆ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนศิลป์และการพัฒนาการเขียนของเด็กปฐมวัย นำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการสร้างชุดกิจกรรมทัศนศิลป์แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักการและขั้นตอนของแผนจัดกิจกรรมทัศนศิลป์เพื่อเพิ่มทักษะด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย

2. สร้างแผนการจัดกิจกรรมทัศนศิลป์โดยให้สอดคล้องการพัฒนาการของเด็ก เพื่อเพิ่มทักษะด้านการเขียนทั้งหมด 6 ชุดกิจกรรม ได้แก่ (1) ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์จับกับจิตรกรรม (2) ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์เส้นกับจิตรกรรม (3) รูปร่างกับจิตรกรรม (4) รูปทรงกับประติมากรรม (5) สีกับภาพพิมพ์ และ (6) ลักษณะพื้นผิวกับสื่อผสม เป็นกิจกรรมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาทักษะด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย พร้อมส่งเสริมเรื่องการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือและตา ผู้สอนจดบันทึกและประเมินผล โดยการตรวจการเขียนของเด็กหลังจากใช้ชุดกิจกรรม โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนการพัฒนาด้านการเขียน

3. นำแผนการจัดกิจกรรมทัศนศิลป์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเพื่อหาความสอดคล้องของจุดประสงค์ การดำเนินกิจกรรม สื่อการสอน และการประเมินผล จำนวน 5 ท่าน

3.1 นางอนงค์ มาลา ครูชำนาญการพิเศษ วิชา ภาษาไทย

3.2 นางสุนิตา บัวทอง ครูชำนาญการพิเศษ วิชา ภาษาไทย

3.3 นางสาวรัชณี พานิช ครูชำนาญการพิเศษ ปฐมวัย

3.4 นางสาวเสาวลักษณ์ ปีศาจวาส ครูปฐมวัย

3.5 นางเนตรทราย อนันตะอาต ครูผู้สอนวิชา ศิลปะ

ผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน เสนอแนะให้เพิ่มกิจกรรมให้มีการฝึกเขียน เพื่อให้เด็กได้ฝึกพัฒนาการด้านการเขียน ปรับปรุงการกำหนดจุดประสงค์ให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับชั้นปฐมวัย เพิ่มมากขึ้น

4. นำชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try out) กับเด็กนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน จากการปรับปรุงชุดกิจกรรมทำให้สามารถสร้างชุดกิจกรรมได้ตรงวัตถุประสงค์มากขึ้น และได้ผลการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ชัดเจนมากขึ้น

5. นำกิจกรรมทัศนศิลป์ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้เหมาะสมแล้วไปจัดทำชุดกิจกรรมที่สมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.3 การสร้างแบบทดสอบวัดทักษะด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย

ศึกษาเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดทักษะด้านการเขียน ดังนี้

1. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย โดยศึกษาเอกสารของ อุไรวรรณ มาตมุงคุณ(2554) พรพรรณ ไร่ไพรุจฉงศ์(2550) ศึกษาแบบฝึกทักษะการเขียนสำหรับเด็กปฐมวัยของ ศึกษาเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถด้านการเขียน

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย มาสร้างเป็นแบบทดสอบวัดความสามารถทักษะด้านการเขียนซึ่งเป็นแบบทดสอบปฏิบัติ มีทั้งหมด 3 ชุด ดังนี้

2.1 ชั้นเริ่มขีดเขียนลีลามือ เป็นการกำหนดให้ขีดลากเส้นตามที่กำหนดจากจุดเริ่มต้นถึงจุดหมาย โดยเส้นที่ลากอยู่ในตำแหน่งและที่ทางที่กำหนดไม่ออกนอกตำแหน่ง มี 10 ข้อ

2.2 ชั้นการต่อเติมการเขียน กำหนดให้เขียน ต่อเติมสัญลักษณ์รูปร่างให้สมบูรณ์ตามภาพที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง มี 10 ข้อ

2.3 ชั้นการเขียนด้วยตนเอง กำหนดให้เขียนตามภาพที่ได้เห็นให้ถูกต้องตามภาพที่กำหนดมี 10 ข้อ

แบบทดสอบทักษะทางการเขียนของเด็กปฐมวัยมีจำนวน 30 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนน

ได้คะแนน 1 หมายถึง ไม่สามารถทำแบบทดสอบได้ตามที่กำหนด

ได้คะแนน 2 หมายถึง สามารถทำตามแบบทดสอบได้แต่ยังไม่สมบูรณ์

ได้คะแนน 3 หมายถึง สามารถทำตามแบบทดสอบได้อย่างสมบูรณ์

3. สร้างคู่มือการดำเนินการสอบวัดทักษะด้านการเขียน โดยให้สอดคล้องกับแบบฝึกทักษะในแต่ละชุด

4. นำแบบทดสอบวัดทักษะด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาค่าความเที่ยงตรง และความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย มีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ดังนี้

ผลการพิจารณา จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน ได้ลงความเห็นให้นำผลคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบมาหาคะแนนที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์ของกิจกรรมค่า IOC เกณฑ์ตั้งแต่ .05 ขึ้น ไปถือว่าแบบทดสอบนั้นใช้ได้

5. นำแบบทดสอบวัดทักษะการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try out) กับเด็กนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ที่ไม่ไขว่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน เมื่อนำทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างแล้วนั้นผลที่ได้ คือ มีผลคะแนนที่มีความเที่ยงตรงและตรงกับวัตถุประสงค์ในการวิจัยมากขึ้น

6. นำแบบทดสอบวัดทักษะการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้เหมาะสมแล้ว ไปจัดทำชุดกิจกรรมที่สมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. สำรวจพื้นที่เพื่อคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรนักเรียนชั้นปฐมวัยโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1 ,ศึกษาเอกสารข้อมูล งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยได้แก่ โรงเรียนระดับประถมศึกษาในพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1 พร้อมสัมภาษณ์ครูผู้สอนในรายวิชาทัศนศิลป์นักเรียนชั้นปฐมวัย
3. จัดประชุมเพื่อประมวลผลเพื่อวางแผนดำเนินงานวิจัยเพื่อสร้างชุดกิจกรรมทัศนศิลป์เพื่อเสริมสร้างความสามารถเพื่อเพิ่มทักษะด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย
4. สร้างชุดกิจกรรมทัศนศิลป์เพื่อนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำข้อมูลไปพัฒนาชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ให้เกิดทักษะด้านการเขียน นำชุดกิจกรรมปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและประสิทธิภาพชุดกิจกรรม

ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์มีทั้งหมด 6 ชุดกิจกรรม ดังนี้

- (1) ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์จุดกับจิตรกรรม
- (2) ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์เส้นกับจิตรกรรม
- (3) รูปร่างกับจิตรกรรม
- (4) รูปทรงกับประติมากรรม
- (5) สีกับภาพพิมพ์
- (6) ลักษณะพื้นผิวกับสื่อผสม

5. สร้างแบบทดสอบวัดทักษะการเขียนของเด็กปฐมวัยเพื่อนำมาใช้ก่อนเรียน ก่อนทำกิจกรรมทัศนศิลป์กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์และกับกลุ่มที่ไม่ใช้ชุดกิจกรรมเพื่อเก็บข้อมูลก่อนใช้ชุดกิจกรรม และทดสอบอีกครั้งหลังจากที่เด็กปฐมวัยได้ใช้ชุดกิจกรรมแล้วของทั้งสองกลุ่มคือกลุ่มที่ใช้ชุดกิจกรรมและกลุ่มที่ไม่ใช้ชุดกิจกรรมเพื่อหาค่าผลหลังเรียน

6. ผู้วิจัยนำชุดกิจกรรมที่ได้ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญนำมาใช้กับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นปฐมวัยโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1 ใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มแบบง่ายแบบจับฉลากแบ่งกลุ่มมาทำการศึกษา จำนวน 60 คน ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มทดลองด้วยชุดกิจกรรมทัศนศิลป์จำนวน 30 คน กับกลุ่มที่เรียนแบบปกติจำนวน 30 คน

7. นำผลการจัดกิจกรรมมาวิเคราะห์ผลการวิจัย ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร สูตรการหาค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (พิสิษฐ์ ทองงาม . 2555)

$$E_1 = \frac{\sum x}{\frac{N}{A}} \times 100$$

เมื่อ E1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum X$ แทน คะแนนรวมของผลงาน
A แทน คะแนนเต็มของผลงาน
N แทน จำนวนนักเรียน

2. สูตรการหาค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (ชานินทร์ ศิลป์จารุ. 2548: 153)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมทั้งหมดของข้อมูลทั้งหมด
n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3. สูตรการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (ชานินทร์ ศิลป์จารุ. 2548: 167 - 169)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 + (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N แทน จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
X แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลัง 2

4. สถิติที่ใช้เปรียบเทียบคะแนน ก่อนและหลังการสอนโดยใช้สูตร t-test ดังนี้

(ล้วน สายยศ;และอังคณา สายยศ. 2538: 100 -101)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 + (\sum D)^2}{(n - 1)}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการแจกแจงแบบ t

D แทน ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย

การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย

คะแนน เป็นระดับความสามารถทางทัศนศิลป์ 3 ระดับ ดังนี้

2.34 – 3.00 คะแนน หมายความว่า ดี (3)

1.67 – 2.33 คะแนน หมายความว่า พอใช้ (2)

1.00 – 1.66 คะแนน หมายความว่า ปรับปรุง (1)

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ เพื่อเพิ่มทักษะการเขียนของนักเรียน ปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 จำนวน 30 คน ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ เพื่อเพิ่มทักษะทางการเขียนของนักเรียนปฐมวัย จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

ตารางที่ 4.1 สรุปผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ เพื่อเพิ่มทักษะด้านการเขียนของนักเรียนปฐมวัย

รายละเอียดของชุดกิจกรรม	ประสิทธิภาพ E_1 / E_2
1. ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์จุดกับจิตรกรรม	80.00 / 86.66
2. ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์เส้นกับจิตรกรรม	93.33 / 88.66
3. ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์รูปกับประติมากรรม	96.67 / 88.00
4. ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์รูปทรงกับประติมากรรม	89.00 / 88.00
5. ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์สีกับภาพพิมพ์	91.00 / 91.33
6.ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ลักษณะพื้นผิวกับสื่อผสม	87.67 / 79.33
รวมเฉลี่ย	89.61 / 87.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่าประสิทธิภาพของกิจกรรมทัศนศิลป์ เพื่อเพิ่มทักษะด้านการเขียนของนักเรียนปฐมวัย จำนวน 30 คน ทำคะแนนภาคปฏิบัติจำนวน 6 หน่วย ค่าเฉลี่ยร้อยละ 89.61 และทำคะแนนแบบข้อทดสอบหลังเรียนจำนวน 30 ข้อ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 87.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดให้ 80 / 80 เป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนปฐมวัยก่อนการใช้กิจกรรมและหลังการใช้กิจกรรม ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2

ตารางที่ 4.2 คะแนนก่อนใช้ชุดกิจกรรมและหลังการใช้กิจกรรม นักเรียนปฐมวัยของ
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 จำนวน 30 คน จากการทำแบบข้อ
 ทดสอบจำนวน 6 กิจกรรม กิจกรรมละ 5 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน รวมจำนวนที่ทำแบบข้อทดสอบ
 ทั้งหมด 30 ข้อ 30 คะแนน

ลำดับที่	คะแนนก่อนใช้ชุดกิจกรรม (30 คะแนน)	คะแนนหลังใช้ชุดกิจกรรม (30 คะแนน)	ผลต่าง
1	18	26	+7
2	16	25	+9
3	20	25	+5
4	17	27	+10
5	18	27	+9
6	18	25	+6
7	16	26	+10
8	19	27	+8
9	19	26	+7
10	17	25	+8
11	18	26	+8
12	17	25	+8
13	20	29	+9
14	19	27	+8
15	16	25	+9
16	17	27	+10
17	17	26	+9
18	18	24	+6
19	19	25	+6
20	18	27	+9
21	16	25	+9
22	18	24	+6

23	18	28	+10
ลำดับที่	คะแนนก่อนใช้ชุดกิจกรรม (30 คะแนน)	คะแนนหลังใช้ชุดกิจกรรม (30 คะแนน)	ผลต่าง
24	18	28	+10
25	19	25	+6
26	18	14	+6
27	16	27	+11
28	15	27	+12
29	16	27	+11
30	16	26	+10
คะแนนรวม	527	781	
คะแนนเฉลี่ย	17.57	26.03	
ร้อยละ	58.57	86.77	

จากตารางที่ 4.2 พบว่านักเรียนทุกคนเมื่อผ่านการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ เพื่อเพิ่มทักษะการเขียนของนักเรียนปทุมวัยโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ไม่มีนักเรียนคนใดมีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าเดิม ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่า t ต่อไป

ตารางที่ 4.3 แสดงการหาค่า t และนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน นักเรียนปฐมวัย จำนวน 30 คน

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนนักเรียน	$\bar{X}$	$\sum D$	$\sum D^2$	df	t
ข้อทดสอบก่อนเรียน	30 คน	17.57	527	9307	29	15.1128
ข้อทดสอบหลังเรียน	30 คน	26.03	781	20379		

ข้อสำคัญทางสถิติระดับ 0.05

จากตารางที่ 4 พบว่าคะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วย ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์เพื่อเพิ่มทักษะการเขียนของเด็กปฐมวัยโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2

ตารางที่ 4.4 แสดงผลคะแนนภาคปฏิบัติของนักเรียนชั้นปฐมวัย จำนวน 30 คน จากการใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ 6 ชุด กิจกรรม ดังนี้

จำนวนนักเรียน 30 คน	ชุดกิจกรรมที่ 1 คะแนน 1-3	ชุดกิจกรรมที่ 2 คะแนน 1-3	ชุดกิจกรรมที่ 3 คะแนน 1-3	ชุดกิจกรรมที่ 4 คะแนน 1-3	ชุดกิจกรรมที่ 5 คะแนน 1-3	ชุดกิจกรรมที่ 6 คะแนน 1-3
1	2	3	3	2	3	2
2	3	2	2	3	3	3
3	3	3	3	3	3	3
4	3	3	3	3	3	3
5	3	3	3	3	3	3
6	2	3	3	2	2	3
7	2	3	3	2	2	3
8	3	2	3	3	3	3
9	3	3	3	3	2	3
10	3	3	3	2	3	2
11	2	3	3	2	3	2
12	2	2	3	3	3	3
13	2	3	3	3	3	3
14	2	3	3	3	3	3

15	1	3	3	3	3	2
16	2	3	3	3	3	2
17	2	3	3	2	2	3
18	3	2	3	3	3	3
19	2	3	3	3	3	3
20	3	3	3	2	2	3
21	3	2	3	3	2	3
22	2	3	3	3	3	2
23	2	3	3	3	3	2
24	1	3	2	3	2	3
25	3	2	3	2	3	3

จำนวน นักเรียน 30 คน	ชุดกิจกรรมที่ 1 คะแนน 1-3	ชุดกิจกรรมที่ 2 คะแนน 1-3	ชุดกิจกรรมที่ 3 คะแนน 1-3	ชุดกิจกรรมที่ 4 คะแนน 1-3	ชุดกิจกรรมที่ 5 คะแนน 1-3	ชุด กิจกรรมที่ 6 คะแนน 1-3
26	3	3	3	2	3	2
27	2	3	2	3	2	3
28	3	3	3	3	3	2
29	3	3	3	2	3	2
30	2	3	3	3	3	3
คะแนน รวม	72	84	87	80	82	79
คะแนน เฉลี่ย	2.40	2.80	2.90	2.67	2.73	2.63
ร้อยละ	80.00	93.33	96.67	89.00	91.00	87.67

คะแนนรวมภาคปฏิบัติทั้ง 6 กิจกรรม ได้ 484 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 16.13 และคะแนนร้อยละได้เท่ากับ 89.61

ตารางที่ 4.5 แสดงคะแนนการทดสอบก่อนเรียนของนักเรียน 30 คน กับกิจกรรม 6 กิจกรรม มีข้อ
 ทดสอบกิจกรรมละ 5 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน รวมคะแนนเต็ม 5 คะแนน

จำนวนนักเรียน 30 คน	ชุดที่ 1 5 คะแนน	ชุดที่ 2 5 คะแนน	ชุดที่ 3 5 คะแนน	ชุดที่ 4 5 คะแนน	ชุดที่ 5 5 คะแนน	ชุดที่ 6 5 คะแนน	รวม 30 คะแนน
1	3	3	3	3	3	3	18
2	2	3	3	3	2	3	16
3	3	4	3	3	4	3	20
4	3	3	3	2	3	3	17
5	3	3	3	2	4	3	18
6	2	4	4	3	3	2	18
7	2	2	4	3	3	2	16
8	4	4	3	3	3	2	19
9	3	4	3	3	3	3	19
10	2	2	4	4	2	3	17
11	4	2	4	3	3	2	18
12	3	4	3	3	2	2	17
13	3	4	3	4	3	3	20
14	3	4	4	3	3	2	19
15	3	3	3	3	2	2	16
16	2	3	3	4	2	3	17
17	2	3	4	3	3	2	17
18	4	3	3	4	2	2	18
19	4	4	3	4	2	2	19
20	3	4	2	3	3	3	18
21	3	4	2	3	2	2	16
22	4	3	4	3	2	2	18
23	3	4	3	3	3	2	18
24	4	3	3	4	2	2	18

25	4	3	4	3	2	2	19
จำนวนนักเรียน 30 คน	ชุดที่ 1 5 คะแนน	ชุดที่ 2 5 คะแนน	ชุดที่ 3 5 คะแนน	ชุดที่ 4 5 คะแนน	ชุดที่ 5 5 คะแนน	ชุดที่ 6 5 คะแนน	รวม 30 คะแนน
26	4	3	3	3	2	3	18
27	3	2	3	3	3	2	16
28	3	2	3	2	3	2	15
29	3	3	2	2	3	3	16
30	2	3	2	3	3	3	16
คะแนนรวม	91	96	94	92	80	74	527
คะแนนเฉลี่ย	3.03	3.20	3.13	3.03	2.67	2.47	17.57
ร้อยละ	60.60	64.00	62.60	61.20	53.40	49.40	58.57

ตารางที่ 4.6 แสดงผลคะแนนการทดสอบหลังเรียนของนักเรียน 30 คน กับกิจกรรม 6 กิจกรรม มี
ข้อทดสอบกิจกรรมละ 5 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน รวมคะแนนเต็ม 5 คะแนน

จำนวนนักเรียน 30 คน	ชุดที่ 1 5 คะแนน	ชุดที่ 2 5 คะแนน	ชุดที่ 3 5 คะแนน	ชุดที่ 4 5 คะแนน	ชุดที่ 5 5 คะแนน	ชุดที่ 6 5 คะแนน	รวม 30 คะแนน
1	4	5	3	4	5	5	26
2	4	3	4	5	5	4	25
3	3	4	4	5	4	5	25
4	4	4	5	5	4	5	27
5	4	4	5	5	4	5	27
6	3	4	5	4	4	5	25
7	4	3	5	4	5	5	26
8	4	4	4	5	5	5	27
9	5	3	4	5	5	4	26
10	5	4	4	4	5	3	25
11	4	5	5	5	4	4	26
12	5	5	5	4	4	3	25
13	5	5	5	4	5	5	29
14	4	5	4	5	5	4	27
15	4	4	4	5	4	4	25
16	5	4	5	4	5	4	27
17	5	4	5	4	4	3	26
18	3	5	4	4	5	3	24
19	5	5	5	3	4	3	25
20	5	5	4	4	5	4	27
21	4	5	4	4	4	4	25
22	4	4	4	5	4	3	25
23	5	5	5	5	5	3	28
24	5	5	4	5	5	4	28
25	5	5	3	4	5	3	25

จำนวนนักเรียน 30 คน	ชุดที่ 1 5 คะแนน	ชุดที่ 2 5 คะแนน	ชุดที่ 3 5 คะแนน	ชุดที่ 4 5 คะแนน	ชุดที่ 5 5 คะแนน	ชุดที่ 6 5 คะแนน	รวม 30 คะแนน
26	4	5	4	4	4	3	24
27	4	5	4	5	5	4	27
28	5	4	5	5	4	4	27
29	5	5	5	4	4	4	27
30	4	5	5	3	5	4	26
คะแนนรวม	130	133	132	132	137	119	783
คะแนนเฉลี่ย	4.33	4.43	4.40	4.40	4.57	3.97	26.10
ร้อยละ	86.66	88.66	88.00	88.00	91.33	79.33	87

ตารางที่ 4.7 คะแนนทดสอบนักเรียนระดับปฐมวัยของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์เขต
 1 จำนวน 30 คน ที่ไม่ได้ใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ เพื่อเพิ่มทักษะด้านการเขียน 6 กิจกรรม
 กิจกรรมละ 5 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน รวมจำนวนที่ทำข้อทดสอบทั้งหมด 30 ข้อ 30 คะแนน

ลำดับที่	คะแนนที่ได้
1	21
2	16
3	19
4	20
5	23
6	17
7	18
8	20
9	19
10	19
11	15
12	23
13	17
14	18
15	19
16	20
17	19
18	18
19	17
20	19
21	19
22	16
23	18
24	23
25	21

26	19
ลำดับที่	คะแนนที่ได้
27	18
28	17
29	16
30	15
คะแนนรวม	559
คะแนนเฉลี่ย	18.63
คะแนนร้อยละ	62.10

จากตารางที่ 4.7 .พบว่านักเรียนที่ไม่ได้ใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ เพื่อเพิ่มทักษะด้านการเขียน ได้คะแนนร้อยละ 62.10 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ เพื่อเพิ่มทักษะด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1 ซึ่งมีขั้นตอนของการวิจัยและผลการวิจัยโดยสรุปดังต่อไปนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ เพื่อเพิ่มทักษะด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์

5.2. สมมติฐานในการวิจัย

หลังจากที่เด็กได้รับชุดกิจกรรมทัศนศิลป์แล้ว เด็กจะมีการพัฒนาทางทักษะด้านการเขียนที่ดีกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ มีสมมติฐานดังนี้

1. หลังเด็กได้ปฏิบัติใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์เด็กมีทักษะการเขียนมากขึ้นกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรม
2. คะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเขียน ของเด็กกลุ่มที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยที่สูงกว่ากลุ่มปกติที่ไม่ได้ใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์

5.3 ขอบเขตการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นนักเรียนปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1 ใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรได้จากการสุ่มแบบง่ายแบบจับฉลากแบ่งกลุ่มมาทำการศึกษา จำนวน 60 คน ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มทดลองด้วยชุดกิจกรรมทัศนศิลป์จำนวน 30 คน กับกลุ่มที่เรียนแบบปกติจำนวน 30 คน เท่าๆกัน

ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรต้น คือ ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์

ตัวแปรตาม คือ ความสามารถด้านการเขียน

5.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. สร้างแผนการจัดกิจกรรมทัศนศิลป์โดยให้สอดคล้องการพัฒนาร่างของเด็ก เพื่อเพิ่มทักษะด้านการเขียนทั้งหมด 6 ชุดกิจกรรม ได้แก่ (1)ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์จุดกับจิตรกรรม (2)ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์เส้นกับจิตรกรรม(3)รูปร่างกับจิตรกรรม(4)รูปทรงกับประติมากรรม(5)สีกับภาพพิมพ์(6)ลักษณะพื้นผิวกับสื่อผสม เป็นกิจกรรมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาทักษะด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย พร้อมส่งเสริมเรื่องการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือและตา ผู้สอนจดบันทึกและประเมินผลโดยการตรวจการเขียนของเด็กหลังจากใช้ชุดกิจกรรมโดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนการพัฒนาด้านการเขียน

2. แบบทดสอบทักษะทางการเขียนของเด็กปฐมวัย

5.5 วิธีการดำเนินการวิจัย

1.สำรวจพื้นที่เพื่อคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรนักเรียนชั้นปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต1 ,ศึกษาเอกสารข้อมูล งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยได้แก่ โรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต1 พร้อมสัมภาษณ์ครูผู้สอนในรายวิชาทัศนศิลป์นักเรียนชั้นปฐมวัย

3. จัดเวทีประชุมเพื่อประมวลผลเพื่อวางแผนดำเนินงานวิจัยเพื่อสร้างชุดกิจกรรมทัศนศิลป์เพื่อเสริมสร้างความสามารถเพื่อเพิ่มทักษะด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย

4 .สร้างชุดกิจกรรมทัศนศิลป์เพื่อนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำข้อมูล ไปพัฒนาชุดกิจกรรม

ทัศนศิลป์ให้เกิดทักษะด้านการเขียน นำชุดกิจกรรมปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและประสิทธิภาพชุดกิจกรรมหาค่าความเที่ยงตรง และความสอดคล้องกับจุดประสงค์ มีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน

5. ผู้วิจัยนำชุดกิจกรรมที่ได้ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญนำมาใช้กับกลุ่มตัวอย่างนักเรียน

ชั้นปฐมวัยโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต1 ใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรได้จากการสุ่มแบบง่ายแบบจับฉลากแบ่งกลุ่มมาทำการศึกษา จำนวน 60 คน ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มทดลองด้วยชุดกิจกรรมทัศนศิลป์จำนวน30คน กับกลุ่มที่เรียนแบบปกติจำนวน 30คน

6.เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย และนำผลการจัดกิจกรรมมาวิเคราะห์ผลการวิจัย สรุปผลและจัดทำเป็นเอกสาร เขียนรายงานการวิจัย

5.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1.หาค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมทัศนศิลป์ โดยนำข้อมูลไปหาคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเด็กปฐมวัย

2.วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการเขียนของเด็ก โดยรวมก่อนและหลังการจัดกิจกรรมทัศนศิลป์ โดยใช้

t-distribution แบบ Dependen Sample

3.วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน ค่าIOC ในชุดกิจกรรมทัศนศิลป์และแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียน

5.7 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า

1.คะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการเขียนของกลุ่มเด็กทดลอง ที่ใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ และกลุ่มที่เรียนตามปกติไม่ได้ใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ มีความแตกต่างกัน โดยนักเรียนที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่เรียนรู้แบบปกติ มีทักษะในการเขียนที่ดีกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์

5.8 อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ เพื่อเพิ่มทักษะด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต1 สรุปผลได้ว่า การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมทัศนศิลป์เพื่อเพิ่มทักษะด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย และ

เพื่อด้านการเขียนของเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ ผลวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาพัฒนาชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ คือการสร้างแบบฝึกด้วยการนำองค์ประกอบของทัศนศิลป์ซึ่งได้แก่ จิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ สื่อผสม และองค์ประกอบศิลป์ซึ่งเป็นทฤษฎีในทัศนศิลป์ได้แก่ จุด เส้น รูปร่าง รูปทรง นำมาประยุกต์สร้างให้เชื่อมโยงกับการสร้างแบบฝึกหัดการเขียนสำหรับเด็กปฐมวัย มีจำนวนชุดกิจกรรมได้แก่ (1)ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์จุดกับจิตรกรรม (2)ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์เส้นกับจิตรกรรม(3)รูปร่างกับจิตรกรรม(4)รูปทรงกับประติมากรรม(5)สีกับภาพพิมพ์(6)ลักษณะพื้นผิวกับสื่อผสม เพื่อเพิ่มทักษะด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดกิจกรรมทัศนศิลป์มีพัฒนาการด้านการเขียนสูงขึ้น โดยมีขั้นของการพัฒนาการเขียนค่อยๆเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้น โดยเริ่มจากกิจกรรมทัศนศิลป์ที่ได้ทำในสัปดาห์ที่เป็นช่วงปรับตัวในการเริ่มทำกิจกรรมทัศนศิลป์ เมื่อเริ่มเข้ากิจกรรมทัศนศิลป์ในสัปดาห์ที่4-5ความสามารถในการเขียนของเด็กปฐมวัยหลังจากได้ทำแบบทดสอบแล้วนั้นเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมด้วยชุดกิจกรรมทัศนศิลป์มีพัฒนาการด้านการเขียนเพิ่มมากขึ้น การพัฒนาชุดกิจกรรมดังกล่าวเหมาะสมและสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ซึ่งชุดกิจกรรมนั้นเป็นการเชื่อมโยงระหว่างกิจกรรมศิลปะและการเขียนกิจกรรมเกี่ยวกับศิลปะซึ่งเป็นการส่งเสริมให้มีอิสระความคิดสร้างสรรค์ นอกจากนี้ยังเป็นการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ กล้ามเนื้อมัดเล็ก และความสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา เสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเส้น รูปร่าง รูปทรง สี ซึ่งเป็นขั้นเตรียมความพร้อมในการเขียนต่อไปเนื่องจากมีความเชื่อมโยงในการใช้ทักษะเพื่อเพิ่มความสามารถในการเขียนของเด็กปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์เป็นเครื่องมือในการช่วยเพิ่มความสามารถด้านการเขียนตลอดจนมีการพัฒนาด้านสติปัญญาในเรื่องของความคิดและความเข้าใจเหตุผลอย่างง่ายจากการทำกิจกรรมทัศนศิลป์ ส่งผลให้เด็กมีทักษะด้านการเขียนสูงขึ้น การจัดกิจกรรมในโรงเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยมีความจำเป็นที่จะต้องจัดกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับเด็กเพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพของเด็กแต่ละคน ซึ่งกิจกรรมที่จัดควรคำนึงถึงตัวเด็กเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้เด็กเป็นผู้ริเริ่มกิจกรรม กิจกรรมที่จัดควรเน้นให้มีสื่อของจริงให้เด็กมีโอกาสสังเกต สำรวจค้นคว้า ทดลอง แก้ปัญหาด้วยตนเอง (กรมวิชาการ, 2540 : 23) กิจกรรมสร้างสรรค์ทางศิลปะเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักพัฒนาการของเด็กเป็นอย่างดี อีกทั้งช่วยฝึกกล้ามเนื้อและสายตาสัมพันธ์กันช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดทางอารมณ์และยังช่วยในการส่งเสริมความคิดอิสระ ความคิดจินตนาการการรู้จักทำงานด้วยตนเอง ฝึกการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ทั้งความคิดและการทำงาน การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์วัสดุและสื่อก็มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับเด็ก(ชัยณรงค์ เจริญพานิชย์กุล, 2532 : 5)

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมพบว่านักเรียนที่เรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมทัศนศิลป์แตกต่างกับเด็กปฐมวัยที่เรียนรู้ตามปกติกลุ่มที่

ไม่ใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยเด็กปฐมวัยกลุ่มที่ใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์มีคะแนนเฉลี่ยด้านทักษะการเขียนสูงกว่าเด็กปฐมวัยแบบปกติที่ไม่ใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ เนื่องจากการทำกิจกรรมจากชุดกิจกรรมทัศนศิลป์นั้นช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ด้านกล้ามเนื้อระหว่างมือและตา ทำให้เกิดความเข้าใจในเรื่อง เส้น รูปร่าง รูปทรง ซึ่งเป็นพื้นฐานในการเขียนเมื่อเด็กได้ฝึกทำกิจกรรมบ่อยๆจะทำให้ความสัมพันธ์ของประสาทสัมผัสกันทักษะในการเขียนดีขึ้นตามลำดับ เด็กปฐมวัยกลุ่มที่ใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์เด็กมีทักษะด้านการเขียนเพิ่มขึ้นมีคะแนนสูงจึ้นกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรม และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์มีพัฒนาการด้านการเขียนดีกว่ากลุ่มปกติที่ไม่ได้ใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ผลการทดสอบด้านการเขียนของกลุ่มปกติมีการพัฒนาช้าผลคะแนนไม่แตกต่างกันมากเนื่องจากกลุ่มปกติไม่ได้ฝึกฝนด้านความสัมพันธ์ของการใช้มือ ตา และสมองเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์กันทำให้ขบวนการในการเขียนทำได้เชื่องช้ากว่ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้มีอิสระในการทดลองค้นคว้าและสามารถถ่ายทอดสื่อสารสิ่งทดลองกับผู้อื่น นอกจากนี้ยังได้มีโอกาสพัฒนากล้ามเนื้อและความสัมพันธ์ระหว่างมือและตา เสริมในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสี รูปทรง ซึ่งเป็นพื้นฐานในการเขียน การอ่าน และได้พัฒนาทางด้านสังคม (รัตนา นิสภากุล.2550:1)

5.9 ข้อเสนอแนะ

การใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์นั้นครูสามารถนำชุดกิจกรรมไปใช้กับเด็กปฐมวัยที่เริ่มหัดเขียนจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนในชั้นเรียนและเริ่มแบบกิจกรรมเริ่มต้นไปสู่กิจกรรมที่ยากขึ้นเพื่อให้เด็กเกิดกระบวนการการเรียนรู้เป็นระดับ ครูควรใช้ชุดกิจกรรมสม่ำเสมอเพื่อให้เด็กเกิดความเคยชินในการทำกิจกรรมผลของการทำกิจกรรมจะสอดคล้องกับความสามารถในการเขียนของเด็ก หลังจากเด็กได้ทำกิจกรรมทัศนศิลป์แล้วครูผู้สอนควรทดสอบความสามารถในการเขียนของเด็กภายในระยะเวลาหลังจากทำกิจกรรมไม่นานมาก เนื่องจากเด็กปฐมวัยนั้นยังมีการเชื่อมโยงของระบบประสาทด้านมือ ตาและสมองอยู่ จะได้ผลการทดสอบที่ดี ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการจัดทำชุดกิจกรรมอื่นๆเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความหลากหลายของกิจกรรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2545. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. โรงพิมพ์
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์(ร.ส.พ.)
- กรมวิชาการ. 2542. คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา
- กรมวิชาการ. 2551. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภา
- กรรณิการ์ พวงเกษม. 2552. ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา .
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- จิรวัดน์ เพชรรัตน์. 2556. การอ่านและการเขียนทางวิชาการ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์
- ชัยณรงค์ เจริญพานิชย์กุล. 2543. กิจกรรมศิลปะเด็กอนุบาล. กรุงเทพฯ. แพลนพับลิชชิง
- นิตยา ประพุดติกิจ . 2558. ขั้นตอนการพัฒนาของเด็กปฐมวัยตั้งแต่ปฏิสนธิถึง 5 ปี. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุ
สภาลาดพร้าว.
- นฤมล เจียบแหลม. 2545. การศึกษาพัฒนาการด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการ จัดประสบการณ์
การเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร. กรุงเทพฯ.
- ทิสนา แคมมณี. 2545. ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์
ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- บุญยงค์ เกศเทศ. 2542. การเขียน . กภาพสนธิ์ : : จินตพันธ์ การพิมพ์ .
- บุษบง ดันดวงศ์ . 2535. “ นวัตกรรมทางสอนภาษาไทยกับธรรมชาติในการอ่านเขียนของเด็ก
ปฐมวัย”, ในเอกสาร ประกอบการสัมมนาเรื่องมิติใหม่ การสอนเด็กปฐมวัย.
- ประนัดดา รัตนไตรมาส. 2557. ผลของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์แบบต่อเติมที่มีต่อ
พัฒนาการด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประไพ แสงดา. 2544. ผลการจัดกิจกรรมเสริมการเล่านิทานไม่จบเรื่องที่มีต่อความสามารถด้าน
การเขียนของเด็กปฐมวัย. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. กรุงเทพฯ.
- ภรณ์ คุรุรัตน์. 2540. เด็กปฐมวัยทามกลางกระแสความเปลี่ยนแปลง. วารสารการศึกษา
ปฐมวัย. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ภวัตส์ สังข์เผือก. การศึกษาแนวคิดการสอนทัศนศิลป์ขั้นพื้นฐาน ในแนวปฏิรูปการศึกษา.

ปริญญาานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.2548.

มะลิฉัตร เอื้ออานน.ท.2545.กระบวนการเรียนการสอนทัศนศิลป์ ในระดับประถมศึกษาสำหรับครูยุคใหม่

กรุงเทพฯ:ไทยวัฒนาพานิชย์

รัตนา นิสกุล.การคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ควย

น้ำตาลไอซิ่ง.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ.

วิรัตน์ พิชญ์ไพบูรณ์.2541.ศิลปะในโรงเรียนประถม.กรุงเทพฯ:ไทยวัฒนาพานิช

วิรุณ ตั้งเจริญ. 2546. ศิลปศึกษา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

สุดา ร่มพยอม. 2549.การสร้างชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์.เชียงใหม่:บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สนิท ตั้งทวี. 2549. ความรู้และทักษะทางภาษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

สิริยา พันโสรี . 2546.การพัฒนาการแสดงออกขั้นพื้นฐานทางศิลปะสร้างสรรค์.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.

(การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

หรรษา นิลวิเชียร. 2535. ปฐมวัยศึกษาหลักสูตรและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

อารี พันธุ์มณี.2557. ฝึกให้คิดเป็น คิดให้สร้างสรรค์.กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยปวีณ

อรรัตน์ รัตนสกุล.2546. การศึกษาความสามารถในการเขียนและความสนใจในการเรียนภาษาไทยของ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมที่กำหนดคอร์ด

ลักษณะทางภาษา. ปริญญาานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ภาคผนวก ก

คู่มือการใช้แผนการจัดกิจกรรมทัศนศิลป์

แผนการจัดกิจกรรมทัศนศิลป์

คู่มือการใช้แผนจัดกิจกรรมทัศนศิลป์

หลักการและเหตุผล

การเพิ่มทักษะด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย โดยผ่านการจัดกิจกรรมทัศนศิลป์ ซึ่งกิจกรรมทัศนศิลป์นั้นเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมสะท้อนความคิดและความสามารถด้านการเขียน การเขียนนั้นมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิต เนื่องจากการเขียนต้องใช้ความสัมพันธ์ทางด้านกล้ามเนื้อประสานสัมพันธ์ระหว่างมือและตา ดังนั้น เด็กปฐมวัยนั้น ควรได้รับการพัฒนาในการเขียน โดยมีแบบฝึกหรือกิจกรรมที่เสริมสร้างความสัมพันธ์ในการเขียน

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยจากกิจกรรมทัศนศิลป์
2. เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ด้านสายตาและมือ ในการทำกิจกรรมทัศนศิลป์
3. เพื่อให้เด็กเกิดความสุขสนาน และ กระตุ้นความสนใจในการเขียน

เนื้อหา

การจัดกิจกรรมทัศนศิลป์เป็นการสร้างกิจกรรมให้เด็กเกิดจินตนาการ การฝึกฝนการใช้มือและสายตาโดยผ่านกิจกรรมทัศนศิลป์ จำนวน 6 กิจกรรม ได้แก่ (1)ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์จุดกับจิตรกรรม (2)ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์เส้นกับจิตรกรรม(3)รูปร่างกับจิตรกรรม(4)รูปทรงกับประติมากรรม(5)สีกับภาพพิมพ์(6)ลักษณะพื้นผิวกับสื่อผสม เด็กได้ทำกิจกรรมทัศนศิลป์ทั้ง 6 กิจกรรมเพื่อช่วยในการฝึกขีดเขียน สร้างภาพระบายสี ต่อเติม ใช้สีلامือขีดเขียน เพื่อนำไปสู่การเพิ่มทักษะด้านการเขียนของเด็กต่อไป

หลักการจัดกิจกรรม

1. กิจกรรมนี้ใช้ระยะเวลาดำเนินการ 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง
2. การจัดกิจกรรมทัศนศิลป์ โดยใช้แบบฝึกหัดจากกิจกรรมทัศนศิลป์ที่ผู้วิจัยจัดเตรียมไป
3. ครูผู้สอนประจำชั้นร่วมสังเกตการณ์ทำกิจกรรมของเด็กกับผู้วิจัย
4. ให้เด็กมีอิสระในการทำกิจกรรม มีการจัดสถานที่เอื้อต่อการทำกิจกรรมทัศนศิลป์ เช่น เรื่องแสงสว่าง อุปกรณ์ที่เด็กใช้ในการทำกิจกรรม
5. ในระหว่างการทำกิจกรรมมีการสร้างปฏิสัมพันธ์กับเด็กเพื่อสอบถามและเป็นการกระตุ้นให้เกิดแรงเสริมในการทำกิจกรรม

6.หลังจากใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ ผู้วิจัยให้เด็กทำแบบทดสอบการเขียนและนำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนนเพื่อวิเคราะห์ผลของการพัฒนาด้านการเขียนของเด็ก

แผนการจัดกิจกรรมทัศนศิลป์ ชุดที่1จุดกับจิตรกรรม

สัปดาห์ที่1 เวลา (2ชั่วโมง) กิจกรรม วาดภาพระบายสีต่อจุด

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อส่งเสริมทักษะด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยจากการใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์
2. เพื่อพัฒนาทักษะด้านการเขียนสร้างเสริมความสัมพันธ์ระหว่างมือและตาของเด็ก

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้วิจัยเตรียมความพร้อมอุปกรณ์และความพร้อมของเด็กในการเริ่มทำกิจกรรม
2. แนะนำวัสดุ อุปกรณ์ และอธิบายขั้นตอนในการทำกิจกรรมวาดภาพระบายสีต่อจุดให้เด็กเข้าใจก่อนลงมือปฏิบัติกิจกรรม
3. กำหนดให้เด็กทำกิจกรรมโดยการวาดภาพต่อเติมตามจุดที่กำหนดให้สมบูรณ์และระบายสีตามจินตนาการให้สวยงาม
4. เปิดโอกาสให้เด็กทำกิจกรรมด้วยตนเองอย่างอิสระ โดยมีการสังเกตการณ์จากผู้วิจัย
5. เมื่อเด็กทำชุดกิจกรรมทัศนศิลป์เสร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยนำผลการทำกิจกรรมของเด็กมาวิเคราะห์เพื่อให้คะแนน
6. นำแบบทดสอบความสามารถด้านการเขียนให้เด็กทำหลังจากได้ทำชุดกิจกรรมทัศนศิลป์แล้ว
7. นำแบบทดสอบที่เด็กทำเสร็จแล้วนำมาวิเคราะห์ให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้

ขั้นสรุป

1. เด็กได้นำเสนอผลงานวาดภาพระบายสีต่อจุดร่วมกันในห้องเรียนกับเพื่อน ครู และผู้วิจัย
2. ผู้วิจัยจดบันทึกคำพูดและเรื่องราวที่เด็กเล่าเกี่ยวกับผลงาน
3. หลังเสร็จสิ้นกิจกรรมให้เด็กช่วยกันเก็บวัสดุ อุปกรณ์ และช่วยกันทำความสะอาด

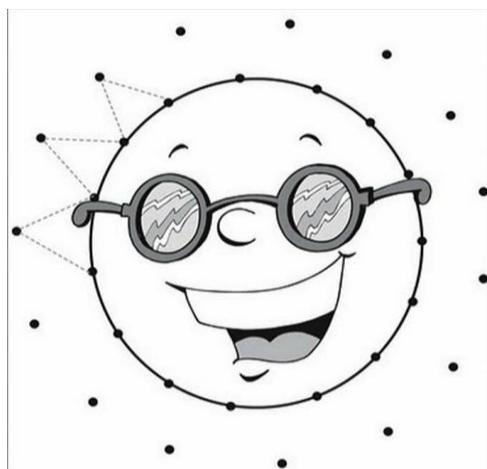
วัสดุอุปกรณ์

1. ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ ชุดที่1จุดกับจิตรกรรม
2. ยางลบ
3. สีไม้
4. ดินสอ

การประเมินผล

1. สังเกตการทำกิจกรรมและผลงานของเด็ก
2. สังเกตพัฒนาการขีดเขียน
3. สังเกตพัฒนาการด้านการเขียนของเด็กจากกิจกรรมวาดภาพระบายสีต่อดู ผ่านผลงานและแบบทดสอบการเขียนของเด็ก โดยใช้เกณฑ์ในการให้คะแนนที่ผู้เขียนสร้างขึ้น

ตัวอย่างชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ จุดกับจิตรกรรม กิจกรรมวาดภาพระบายสีต่อดู

แผนการจัดกิจกรรมทัศนศิลป์ ชุดที่2 เส้นกับจิตรกรรม

ลำดับที่1 เวลา (2ชั่วโมง) กิจกรรม ลากเส้นสร้างสรรค์

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อส่งเสริมทักษะด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยจากการใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์
2. เพื่อพัฒนาทักษะด้านการเขียนสร้างเสริมความสัมพันธ์ระหว่างมือและตาของเด็ก

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้วิจัยเตรียมความพร้อมอุปกรณ์และความพร้อมของเด็กในการเริ่มทำกิจกรรม
2. แนะนำวัสดุ อุปกรณ์ และอธิบายขั้นตอนในการทำกิจกรรมลากเส้นสร้างสรรค์ให้เด็กเข้าใจก่อน

ลงมือปฏิบัติกิจกรรม

3. กำหนดให้เด็กทำกิจกรรมโดยการขีดเส้นตามทิศทางที่กำหนดให้สมบูรณ์
4. เปิดโอกาสให้เด็กทำกิจกรรมด้วยตนเองอย่างอิสระ โดยมีการสังเกตการณ์จากผู้วิจัย
5. เมื่อเด็กทำชุดกิจกรรมทัศนศิลป์เสร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยนำผลการทำกิจกรรมของเด็กมา

วิเคราะห์เพื่อให้คะแนน

6. นำแบบทดสอบความสามารถด้านการเขียนให้เด็กทำหลังจากได้ทำชุดกิจกรรมทัศนศิลป์แล้ว
7. นำแบบทดสอบที่เด็กทำเสร็จแล้วนำมาวิเคราะห์ให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้

ขั้นสรุป

1. เด็กได้นำเสนอผลงานลากเส้นสร้างสรรค์ร่วมกันในห้องเรียนกับเพื่อน ครู และผู้วิจัย
2. ผู้วิจัยจดบันทึกคำพูดและเรื่องราวที่เด็กเล่าเกี่ยวกับผลงาน
3. หลังเสร็จสิ้นกิจกรรมให้เด็กช่วยกันเก็บวัสดุ อุปกรณ์ และช่วยกันทำความสะอาด

วัสดุอุปกรณ์

1. ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ ชุดที่2 เส้นกับจิตรกรรม
2. ยางลบ

3. สีเทียนน้ำมัน

4. ดินสอ

5. สีไม้

การประเมินผล

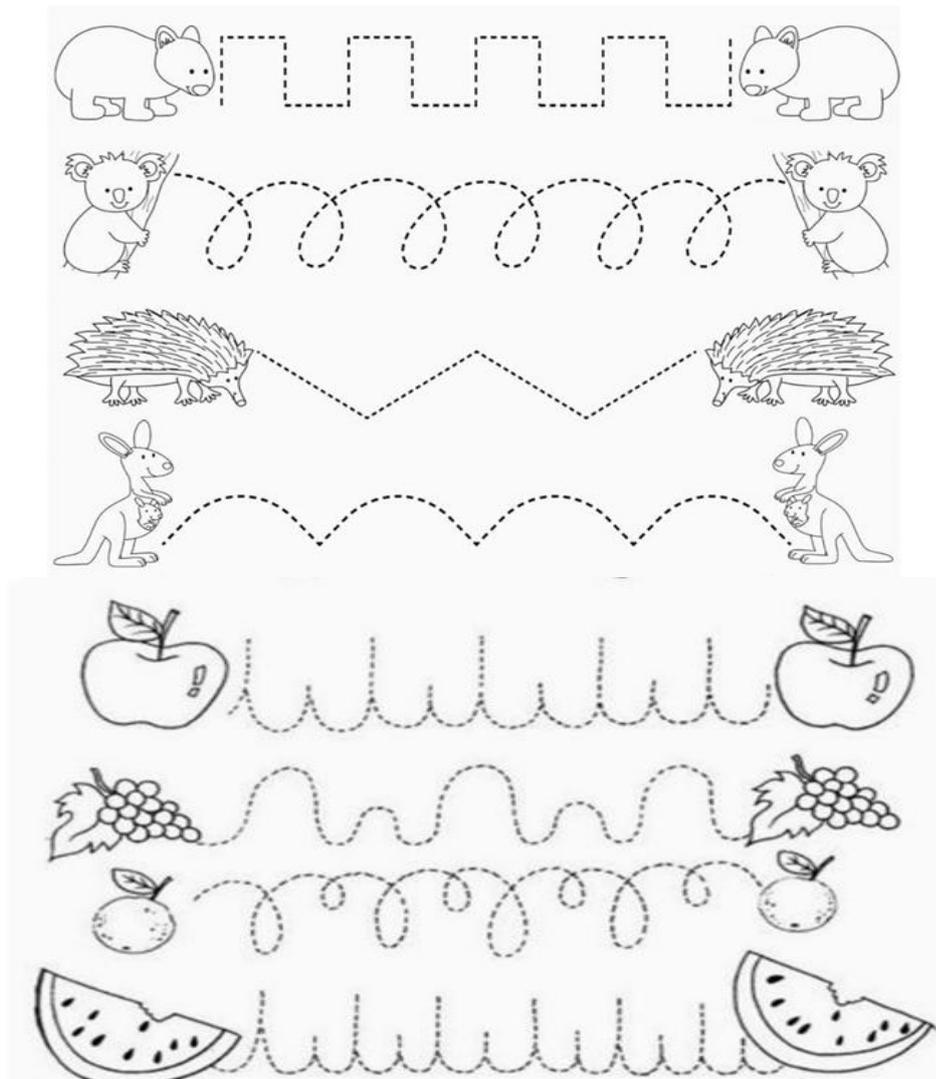
1. สังเกตการทำกิจกรรมและผลงานของเด็ก

2. สังเกตพัฒนาการขีดเขียนเส้นของเด็ก

3. สังเกตพัฒนาการด้านการเขียนของเด็กจากกิจกรรมลากเส้นสร้างสรรค์ ผ่านผลงานและแบบทดสอบการเขียนของเด็ก โดยใช้เกณฑ์ในการให้คะแนนที่ผู้เขียนสร้างขึ้น

ตัวอย่างชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ เส้นกับจิตรกรรม

กิจกรรมลากเส้นสร้างสรรค์

แผนการจัดกิจกรรมทัศนศิลป์ ชุดที่3 รูปร่างกับจิตรกรรม

สัปดาห์ที่1 เวลา (2ชั่วโมง) กิจกรรมขีดเขียนเป็นรูปร่าง

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อส่งเสริมทักษะด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยจากการใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์
2. เพื่อพัฒนาทักษะด้านการเขียนสร้างเสริมความสัมพันธ์ระหว่างมือและตาของเด็ก

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้วิจัยเตรียมความพร้อมอุปกรณ์และความพร้อมของเด็กในการเริ่มทำกิจกรรม
2. แนะนำวัสดุ อุปกรณ์ และอธิบายขั้นตอนในการทำกิจกรรมขีดเขียนเป็นรูปร่าง ให้เด็กเข้าใจ

ก่อนลงมือ

ปฏิบัติกิจกรรม

3. กำหนดให้เด็กทำกิจกรรมโดยการขีดเขียนตามรูปร่างที่กำหนดและนำมาต่อเติมให้เกิดรูปร่างใหม่ได้
4. เปิดโอกาสให้เด็กทำกิจกรรมด้วยตนเองอย่างอิสระ โดยมีการสังเกตการณ์จากผู้วิจัย
5. เมื่อเด็กทำชุดกิจกรรมทัศนศิลป์เสร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยนำผลการทำกิจกรรมของเด็กมาวิเคราะห์เพื่อให้คะแนน
6. นำแบบทดสอบความสามารถด้านการเขียนให้เด็กทำหลังจากได้ทำชุดกิจกรรมทัศนศิลป์แล้ว
7. นำแบบทดสอบที่เด็กทำเสร็จแล้วนำมาวิเคราะห์ให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้

ขั้นสรุป

1. เด็กได้นำเสนอผลงานขีดเขียนเป็นรูปร่างร่วมกันในห้องเรียนกับเพื่อน ครู และผู้วิจัย
2. ผู้วิจัยจดบันทึกคำพูดและเรื่องราวที่เด็กเล่าเกี่ยวกับผลงาน
3. หลังเสร็จสิ้นกิจกรรมให้เด็กช่วยกันเก็บวัสดุ อุปกรณ์ และช่วยกันทำความสะอาด

วัสดุอุปกรณ์

1.ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ ชุดที่3 รูปร่างกับจิตรกรรม

2.ยางลบ

3.สีไม้

4.ดินสอ

การประเมินผล

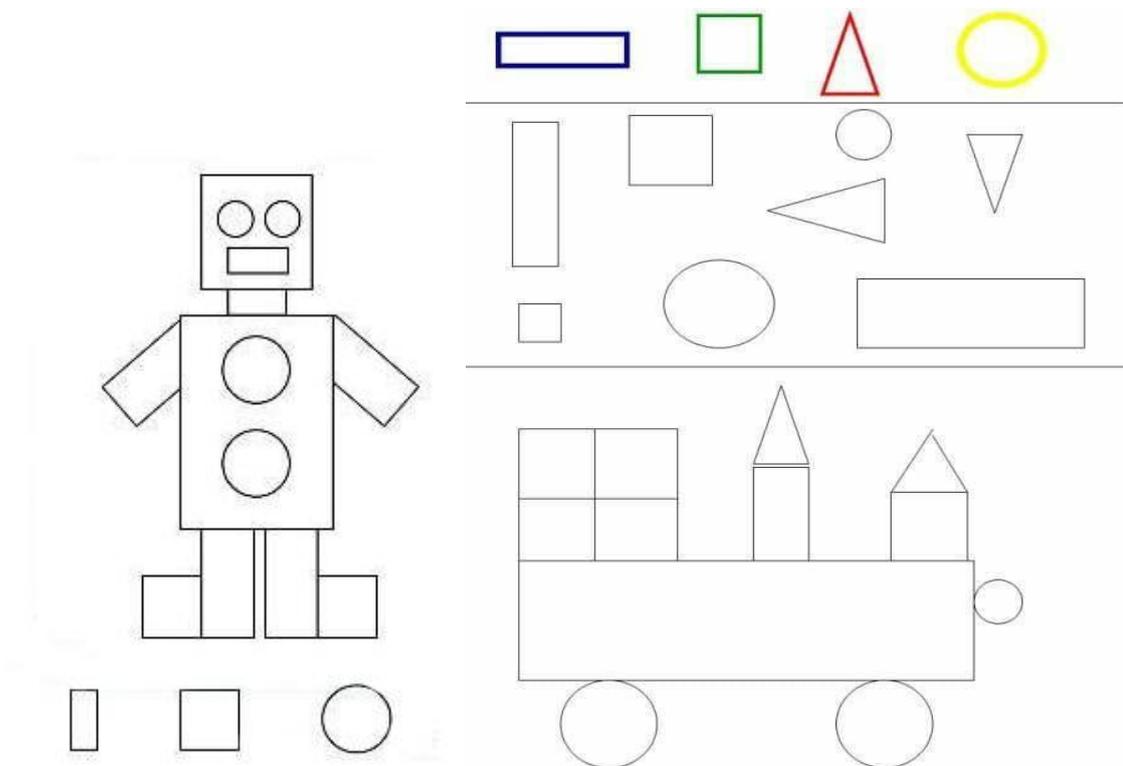
1.สังเกตการทำกิจกรรมและผลงานของเด็ก

2.สังเกตพัฒนาการขีดเขียนเส้นของเด็ก

3.สังเกตพัฒนาการด้านการเขียนของเด็กจากกิจกรรมขีดเขียนเป็นรูปร่าง ผ่านผลงานและแบบทดสอบการเขียนของเด็ก โดยใช้เกณฑ์ในการให้คะแนนที่ผู้เขียนสร้างขึ้น

ตัวอย่างชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ รูปร่างกับจิตรกรรม

กิจกรรมขีดเขียนเป็นรูปร่าง

แผนการจัดกิจกรรมทัศนศิลป์ ชุดที่4 รูปทรงกับประติมากรรม

สัปดาห์ที่1 เวลา(2ชั่วโมง) กิจกรรมปั้นแต่งเติมเรื่อง

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อส่งเสริมทักษะด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยจากการใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์
2. เพื่อพัฒนาทักษะด้านการเขียนสร้างเสริมความสัมพันธ์ระหว่างมือและตาของเด็กและกล้ามเนื้อมือขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
  1. ผู้วิจัยเตรียมความพร้อมอุปกรณ์และความพร้อมของเด็กในการเริ่มทำกิจกรรม
  2. แนะนำวัสดุ อุปกรณ์ และอธิบายขั้นตอนในการทำกิจกรรมปั้นแต่งเติมเรื่องให้เด็กเข้าใจก่อนลงมือปฏิบัติกิจกรรม
  3. กำหนดให้เด็กทำกิจกรรมโดยการปั้นดินน้ำมันตามรูปทรงที่กำหนดให้เกิดเป็นเรื่องราวตามที่กำหนดในภาพ โดยเด็กจะมีการสร้างสรรค์ในรูปแบบตามจินตนาการ
  4. เปิดโอกาสให้เด็กทำกิจกรรมด้วยตนเองอย่างอิสระ โดยมีการสังเกตการณ์จากผู้วิจัย
  5. เมื่อเด็กทำชุดกิจกรรมทัศนศิลป์เสร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยนำผลการทำกิจกรรมของเด็กมาวิเคราะห์เพื่อให้คะแนน
  6. นำแบบทดสอบความสามารถด้านการเขียนให้เด็กทำหลังจากได้ทำชุดกิจกรรมทัศนศิลป์แล้ว
  7. นำแบบทดสอบที่เด็กทำเสร็จแล้วนำมาวิเคราะห์ให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้

ขั้นสรุป

1. เด็กได้นำเสนอผลงานปั้นแต่งเติมเรื่องร่วมกันในห้องเรียนกับเพื่อน ครู และผู้วิจัย
2. ผู้วิจัยจดบันทึกคำพูดและเรื่องราวที่เด็กเล่าเกี่ยวกับผลงาน
3. หลังเสร็จสิ้นกิจกรรมให้เด็กช่วยกันเก็บวัสดุ อุปกรณ์ และช่วยกันทำความสะอาด

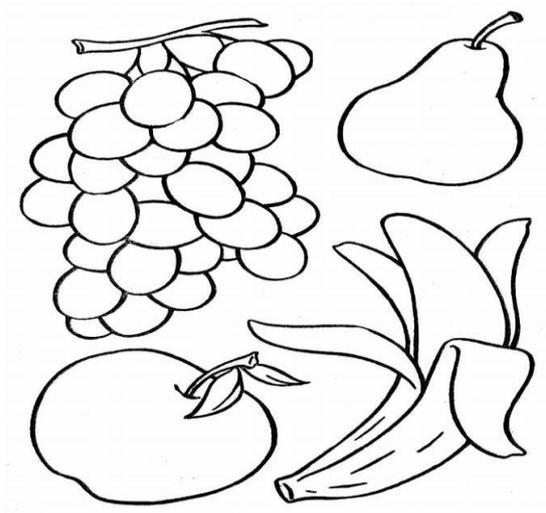
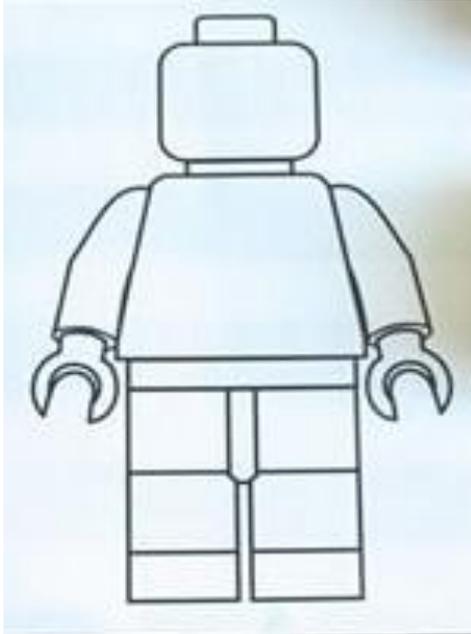
วัสดุอุปกรณ์

1. ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ ชุดที่4 รูปทรงกับประติมากรรม
2. ยางลบ
3. ดินน้ำมัน
4. ดินสอ

การประเมินผล

- 1.สังเกตการทำกิจกรรมและผลงานของเด็ก
- 2.สังเกตพัฒนาการขีดเขียนเส้นของเด็ก
- 3.สังเกตพัฒนาการด้านการเขียนของเด็กจากกิจกรรมปั้นแต่งเดิมเรื่อง ผ่านผลงานและแบบทดสอบการเขียนของเด็ก โดยใช้เกณฑ์ในการให้คะแนนที่ผู้เขียนสร้างขึ้น

ตัวอย่างชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ รูปทรงกับประติมากรรม
กิจกรรมปั้นแต่งเติมเรื่อง

แผนการจัดกิจกรรมทัศนศิลป์ ชุดที่5 สีกับภาพพิมพ์

สัปดาห์ที่1 เวลา (2ชั่วโมง) กิจกรรมสีสันทันภาพพิมพ์

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อส่งเสริมทักษะด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยจากการใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์
2. เพื่อพัฒนาทักษะด้านการเขียนสร้างเสริมความสัมพันธ์ระหว่างมือและตาของเด็กและกล้ามเนื้อมือขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
1. ผู้วิจัยเตรียมความพร้อมอุปกรณ์และความพร้อมของเด็กในการเริ่มทำกิจกรรม
2. แนะนำวัสดุ อุปกรณ์ และอธิบายขั้นตอนในการทำกิจกรรมบนแผ่นเติมเรื่องให้เด็กเข้าใจก่อนลงมือปฏิบัติกิจกรรม
3. กำหนดให้เด็กทำกิจกรรมโดยการพิมพ์ภาพตามรูปที่กำหนดโดยวัสดุที่หลากหลายในการพิมพ์ภาพ ได้แก่ ฟองน้ำ ใบไม้ นิ้วมือ พลาสติก ผ้าลูกไม้ เป็นต้น นำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานภาพพิมพ์ตามรูปภาพที่กำหนด
4. เปิดโอกาสให้เด็กทำกิจกรรมด้วยตนเองอย่างอิสระ โดยมีการสังเกตการณ์จากผู้วิจัย
5. เมื่อเด็กทำชุดกิจกรรมทัศนศิลป์เสร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยนำผลการทำกิจกรรมของเด็กมาวิเคราะห์เพื่อให้คะแนน
6. นำแบบทดสอบความสามารถด้านการเขียนให้เด็กทำหลังจากได้ทำชุดกิจกรรมทัศนศิลป์แล้ว
7. นำแบบทดสอบที่เด็กทำเสร็จแล้วนำมาวิเคราะห์ให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้

ขั้นสรุป

1. เด็กได้นำเสนอผลงานสีสันทันภาพพิมพ์ร่วมกันในห้องเรียนกับเพื่อน ครู และผู้วิจัย
2. ผู้วิจัยจดบันทึกคำพูดและเรื่องราวที่เด็กเล่าเกี่ยวกับผลงาน
3. หลังเสร็จสิ้นกิจกรรมให้เด็กช่วยกันเก็บวัสดุ อุปกรณ์ และช่วยกันทำความสะอาด

วัสดุอุปกรณ์

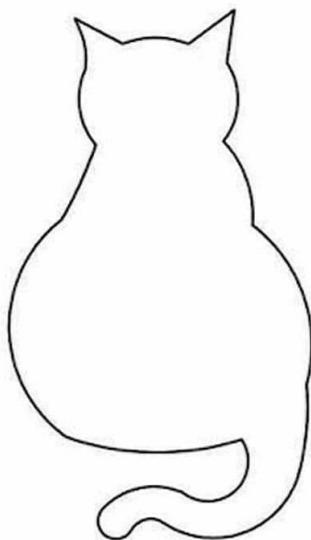
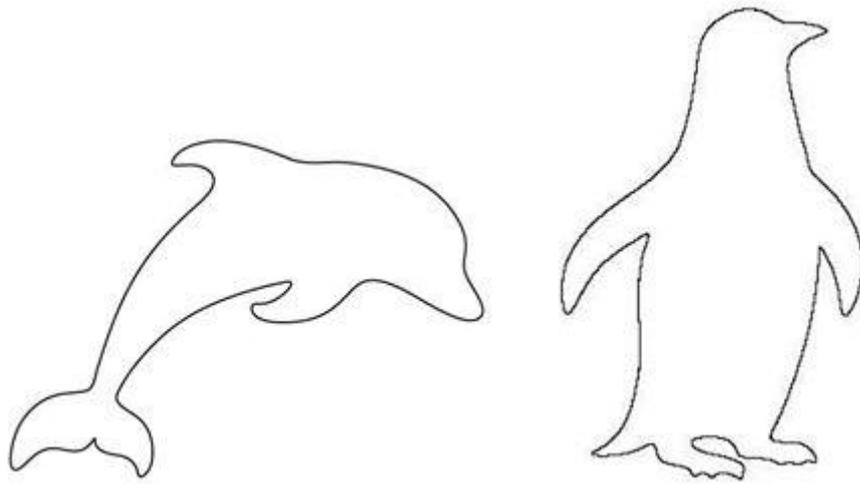
1. ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ ชุดที่5 สีกับภาพพิมพ์
2. ยางลบ
3. สีน้ำ
4. ดินสอ

5.วัสดุใช้พิมพ์ ใบไม้ ฟองน้ำ พลาสติก เชือก ผ้า

การประเมินผล

- 1.สังเกตการทำกิจกรรมและผลงานของเด็ก
- 2.สังเกตพัฒนาการขีดเขียนเส้นของเด็ก
- 3.สังเกตพัฒนาการด้านการเขียนของเด็กจากกิจกรรมสีสันทันภาพพิมพ์ ผ่านผลงานและแบบทดสอบการเขียนของเด็ก โดยใช้เกณฑ์ในการให้คะแนนที่ผู้เขียนสร้างขึ้น

ตัวอย่างชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ สีกับภาพพิมพ์ กิจกรรมสีสันทันภาพพิมพ์

แผนการจัดกิจกรรมทัศนศิลป์ ชุดที่6 ลักษณะพื้นผิวกับสื่อผสม

สัปดาห์ที่1 เวลา (2ชั่วโมง) กิจกรรมหน้าากแฟนซี

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อส่งเสริมทักษะด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยจากการใช้ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์
2. เพื่อพัฒนาทักษะด้านการเขียนสร้างเสริมความสัมพันธ์ระหว่างมือและตาของเด็กและกล้ามเนื้อมือขึ้นตอนการดำเนินกิจกรรม
  1. ผู้วิจัยเตรียมความพร้อมอุปกรณ์และความพร้อมของเด็กในการเริ่มทำกิจกรรม
  2. แนะนำวัสดุ อุปกรณ์ และอธิบายขั้นตอนในการทำกิจกรรมบนแต่งเติมเรื่องให้เด็กเข้าใจก่อนลงมือปฏิบัติกิจกรรม
  3. กำหนดให้เด็กทำกิจกรรมโดยการสร้างผลงานแบบสื่อผสมด้วยวิธีการปะติดโดยใช้วัสดุที่หลากหลายในการทำผลงานเด็กจะได้สัมผัสพื้นผิวที่แตกต่างกันวัสดุที่ใช้ เด็กสร้างสรรค์หน้าากแฟนซีในรูปแบบของตนเองที่จินตนาการ
  4. เปิดโอกาสให้เด็กทำกิจกรรมด้วยตนเองอย่างอิสระ โดยมีการสังเกตการณ์จากผู้วิจัย
  5. เมื่อเด็กทำชุดกิจกรรมทัศนศิลป์เสร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยนำผลการทำกิจกรรมของเด็กมาวิเคราะห์เพื่อให้คะแนน
  6. นำแบบทดสอบความสามารถด้านการเขียนให้เด็กทำหลังจากได้ทำชุดกิจกรรมทัศนศิลป์แล้ว
  7. นำแบบทดสอบที่เด็กทำเสร็จแล้วนำมาวิเคราะห์ให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้

ขั้นสรุป

1. เด็กได้นำเสนอผลงานหน้าากแฟนซีร่วมกันในห้องเรียนกับเพื่อน ครู และผู้วิจัย
2. ผู้วิจัยจดบันทึกคำพูดและเรื่องราวที่เด็กเล่าเกี่ยวกับผลงาน
3. หลังเสร็จสิ้นกิจกรรมให้เด็กช่วยกันเก็บวัสดุ อุปกรณ์ และช่วยกันทำความสะอาด

วัสดุอุปกรณ์

1. ชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ ชุดที่6 ลักษณะพื้นผิวกับสื่อผสม
2. ยางลบ
3. กาว
4. ดินสอ

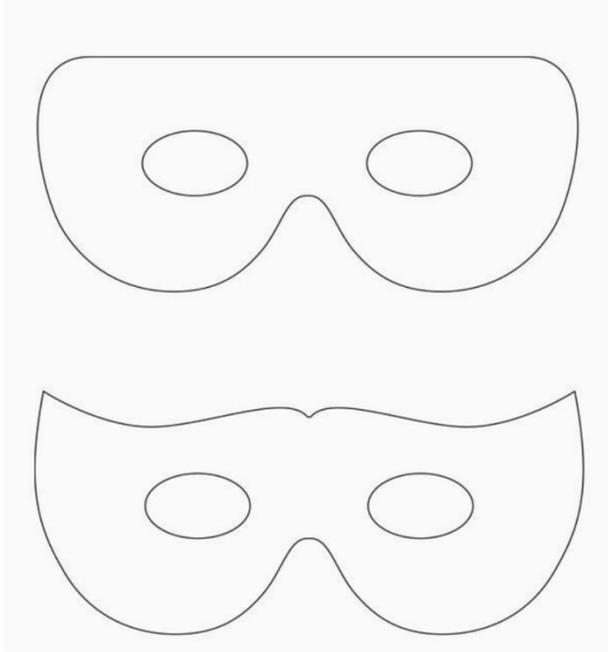
5. วัสดุที่ใช้ประดิษฐ์ สำลี กระดาษ กระดาษ เมล็ดพืชแห้ง งานกระดาษ กากเพชร ขนนก

6. สีเทียนน้ำมัน

การประเมินผล

1. สังเกตการทำกิจกรรมและผลงานของเด็ก
2. สังเกตพัฒนาการขีดเขียนเส้นของเด็ก
3. สังเกตพัฒนาการด้านการเขียนของเด็กจากกิจกรรมหน้ากากแฟนซี ผ่านผลงานและแบบทดสอบการเขียนของเด็ก โดยใช้เกณฑ์ในการให้คะแนนที่ผู้เขียนสร้างขึ้น

ตัวอย่างชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ ลักษณะพื้นผิวกับสื่อผสม
กิจกรรมหน้ากากแฟนซี

ภาคผนวก ข

คู่มือกฎเกณฑ์การให้คะแนนพัฒนาการด้านการเขียน
แบบบันทึกการให้คะแนนงานเขียน

คู่มือการใช้เกณฑ์การให้คะแนนการพัฒนารเขียน

คำชี้แจง

1.ความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัยที่นำมาประเมินให้คะแนนที่ 1-5 คะแนน ใช้เป็นแบบทดสอบก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมจำนวน6ชุดกิจกรรม ประเมินความสามารถด้านการเขียนเป็น5ขั้น ได้แก่

- 1.1 จีดเขียนลีลามือ
- 1.2 ต่อเติมเส้นให้สมบูรณ์
- 1.3 เขียนโดยลอกเลียน
- 1.4 เขียนเป็นตัวอักษร
- 1.5 เขียนด้วยตนเอง

2. เกณฑ์การให้คะแนนงานเขียน นำมาประเมินความสามารถด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย โดยเก็บผลงานเด็กที่ทำกิจกรรมทั้งหมด6ชุดกิจกรรม และแบบทดสอบก่อนและหลังการทำชุดกิจกรรมทัศนศิลป์นำมาประเมินการให้คะแนน

การให้คะแนน

ผู้วิจัยเป็นผู้ประเมินผลงานการเขียนของเด็ก โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนจากแบบทดสอบที่ผู้วิจัยออกแบบไว้ นำมาให้เด็กทำหลังจัดกิจกรรมทัศนศิลป์แล้ว ประเมินเกณฑ์การเขียนของเด็กเพื่อดูพัฒนาการด้านการเขียน ว่าเด็กนั้นมีระดับการเขียนอยู่ในระดับใดตามเกณฑ์การให้คะแนน

ด้านการเขียนพัฒนาการ	ระดับคะแนน
1.สามารถจีดเขียนใช้ลีลามือได้ และ ต่อเติมเส้นให้สมบูรณ์ สามารถเขียน โดยลอกเลียนแบบได้เหมือนต้นแบบ สามารถ เขียนเป็นตัวอักษร สามารถเขียนด้วยตนเอง พร้อมบอก ความหมายของการเขียน เล่าเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน	5
2.สามารถจีดเขียนใช้ลีลามือได้ และ ต่อเติมเส้นให้สมบูรณ์ สามารถเขียน โดยลอกเลียนแบบได้เหมือนต้นแบบ สามารถ เขียนเป็นตัวอักษร สามารถเขียนด้วยตนเอง ไม่สามารถบอก	4

<p>ความหมายของการเขียน เล่าเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน</p> <p>3.สามารถขีดเขียนใช้สีลามือได้ และ ต่อเติมเส้นให้สมบูรณ์ สามารถเขียน โดยลอกเลียนแบบได้เหมือนต้นแบบ ไม่สามารถ เขียนเป็นตัวอักษร สามารถเขียนด้วยตนเอง ไม่สามารถบอก ความหมายของการเขียน เล่าเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน</p> <p>4.สามารถขีดเขียนใช้สีลามือได้ และ ต่อเติมเส้นให้สมบูรณ์ สามารถเขียน โดยลอกเลียนแบบได้เหมือนต้นแบบ ไม่สามารถ เขียนเป็นตัวอักษร ไม่สามารถเขียนด้วยตนเอง ไม่สามารถบอก ความหมายของการเขียน เล่าเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน</p> <p>5.สามารถขีดเขียนใช้สีลามือได้ และ ไม่ต่อเติมเส้นให้สมบูรณ์ ไม่สามารถเขียน โดยลอกเลียนแบบได้เหมือนต้นแบบ ไม่ สามารถเขียนเป็นตัวอักษร ไม่สามารถเขียนด้วยตนเอง ไม่ สามารถบอกความหมายของการเขียน เล่าเรื่องราวได้สัมพันธ์ กัน</p>	<p>3</p> <p>2</p> <p>1</p>
--	----------------------------

แบบบันทึกการให้คะแนนงานเขียน

เด็กชาย/เด็กหญิง

.....
 ชั้นอนุบาล.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....อายุ.....ปี

พัฒนาการด้านการเขียน	คะแนน				
	1	2	3	4	5
1. สามารถขีดเขียนใช้สีลามือได้ และ ต่อเติมเส้นให้สมบูรณ์ สามารถเขียน โดยลอกเลียนแบบได้เหมือนต้นแบบ สามารถเขียนเป็นตัวอักษร สามารถเขียนด้วยตนเอง พร้อมบอกความหมายของการเขียน เล่าเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน					
2.สามารถขีดเขียนใช้สีลามือได้ และ ต่อเติมเส้นให้สมบูรณ์ สามารถเขียน โดยลอกเลียนแบบได้เหมือนต้นแบบ สามารถเขียนเป็นตัวอักษร สามารถเขียนด้วยตนเอง ไม่สามารถบอกความหมายของการเขียน เล่าเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน					
3.สามารถขีดเขียนใช้สีลามือได้ และ ต่อเติมเส้นให้สมบูรณ์ สามารถเขียน โดยลอกเลียนแบบได้เหมือนต้นแบบ ไม่สามารถเขียนเป็นตัวอักษร สามารถเขียนด้วยตนเอง ไม่สามารถบอกความหมายของการเขียน เล่าเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน					
4.สามารถขีดเขียนใช้สีลามือได้ และ ต่อเติมเส้นให้สมบูรณ์ สามารถเขียน โดยลอกเลียนแบบได้เหมือนต้นแบบ ไม่สามารถเขียนเป็นตัวอักษร ไม่สามารถเขียนด้วยตนเอง ไม่สามารถบอกความหมายของการเขียน เล่าเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน					
5.สามารถขีดเขียนใช้สีลามือได้ และ ไม่ต่อเติมเส้นให้สมบูรณ์ ไม่สามารถเขียน โดยลอกเลียนแบบได้เหมือนต้นแบบ ไม่สามารถเขียนเป็นตัวอักษร ไม่สามารถเขียนด้วยตนเอง ไม่สามารถบอกความหมายของการเขียน เล่าเรื่องราวได้สัมพันธ์กัน					

ภาคผนวก ค
ประมวลภาพถ่าย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล

นางสาวอลิสณา อนันตะอาด

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปกรรม

หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏ 83 หมู่ 11 ถนนสระบุรี-หล่มสัก ตำบลสะเดียง อำเภอเมือง จังหวัด
เพชรบูรณ์ 67000 โทร 056717100 ต่อ5204

ประวัติการศึกษา

สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรี ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต(ทัศนศิลป์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
โรฒ พ.ศ.2552

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต(ศิลปศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
โรฒ พ.ศ.2556

สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ

สาขาวิชาศิลปกรรม

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัย

1. หัวหน้าโครงการวิจัย/งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว : การพัฒนาแปรรูปผ้ามัดย้อมสีจากมะขามเป็น
ผลิตภัณฑ์ประเภทกระเป๋า ของกลุ่มผลิตภัณฑ์กระเป๋าหนัง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์
งบประมาณแผ่นดินปี2558

2. งานวิจัยที่กำลังทำ :ผู้ร่วมวิจัยทำโครงการวิจัยชุดสารสนเทศเพื่อการจัดการความรู้วิถีชุมชน
เมืองมะขามหวานสู่สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์จากการมีส่วนร่วมของชุมชนจังหวัดเพชรบูรณ์ แผน
งานวิจัย: ภาพวาดทรัพยากรมะขามหวานพืชประจำถิ่นเพื่อการเรียนรู้สู่ชุมชน งบประมาณแผ่นดินปี
2560

3. หัวหน้าโครงการวิจัย :การพัฒนาชุดกิจกรรมทัศนศิลป์ เพื่อเพิ่มทักษะด้านการเขียนของเด็ก
ปฐมวัยโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต1 งบประมาณ
แผ่นดินปี 2560

